

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE LIBRARY OF THE

CALCUTTA SANSKRIT COLLEGE.

Prepared under the orders of the Government of Bengal,

BY

HRISHIKEŠA ŚĀSTRĪ,

SECOND GRAMMAR PANDIT, SANSKRIT COLLEGIATE SCHOOL,

AND

SA 016.091

Ś. S. C. SIVA CHANDRA GUI, M.A., B.L.,

PROFESSOR, SANSKRIT COLLEGE.

VOLUME III. PHILOSOPHY MANUSCRIPTS.

CALCUTTA :

PRINTED BY J. N. BANERJEE & SON, BANERJEE PRESS,
119, OLD BOWENHALL BAZAR ROAD.

4b 553.

1900.

Satskapātīśjalayogaśūtrabhāṣyam, 17.

— saṅkshepasāricakam, 175.

— vaiyāsikanyāyamālā, 172.

— vākvasūdhā, 103.

— vedāntasiddhāntamuktāvalī, 170.

— yogavāsishṭharāmāyaṇam, 98, 99,

100, 101, 102.

Savara bhāṣyam, 216, 217, 218, 219,

220, 221, 222

Savyabhichāra-gādādhari, 466, 467.

— jāti, 468

— rahasyam, 464.

Siddhānta dīpa, 162

— lakṣaṇā bhaṭi, 490, 492.

— bhaṭipatrikā, 488.

— gādādhari, 485

— jāti, 486, 489.

— jāgadisīpatrikā, 487.

— leśa, 157.

— leśaśūtra, 160.

— muktāvalī, 493, 494, 505, 506,

507, 523

— dīpikā, 495.

— tikā, 504.

— vindub, 159, 161

— vinduṭīkā, 158.

Sikhāmanib, 122

Siromanib, 541.

— jāgadisī, 471.

— tikā, 545

Sivadīpīkā, 153

Sivotkarabhāṣya, 154.

Slokavārttika-vyākhyā (kārikā), 225.

Śraddhāprakarṇam, 150

Śrāvākāśādhanaśālobodh, 182.

Stotrabhāṣyam, 163

Svarūpavimarśinī vyākhyā, 509.

T.

Tantra ratnam, 184.

— vārttika-tikā, 185

Tarkabhāṣhā, 310, 342, 343, 344.

— tikā, 341.

Tarkāmrītam, 537, 538

Tarkāmrītachashak, 347, 577.

Tarkaparibhāṣhā, 376.

— tikā, 337.

Tarkaprakāś, 329, 339

Tarkasūgrah, 312, 333, 335, 538,

574

— chandrikā, 537.

— dīpikā, 334.

Tārkikarakṣhāvakkhānam, 345, 346

Tatparyyaparīśoddhik, 348

— tripuṭī, 349

Tattva leśa, 61

— chintāmaṇi, 352

Tattwachintāmaṇyāloka, 31

— muktāvalī, 62, 63, 64

— prakāśikāvyākhyā, 6

— samāsa-vṛttib, 1, 5.

— vyākhyā, 2.

— sambodhinī, 182.

— yogavindub, 65.

U.

Upādhipādah, 513.

— rahasyam, 326.

V

Vādārtha-gādādhari, 424.

— mathurī, 425.

Vaiśeṣika-bhāṣyam, 411

— sūtraprakāś, 418, 420.

— tikā, 369.

Vaiyāsika nyāyamālā, 141, 172

Vajrasūchib, 105.

Vākya-sudhā, 103.

Varadarājī, 195.

— (arthadīpikā), 194.

Vārttika gopālab, 104.

— sārā, 109

— tikā, 106, 107, 108.

Vāśiṣṭhasāravivṛtib, 110.

Vātsāyana-bhāṣyam, 413, 414.

Vedānta-chūḍāmanī, 169

— kalpatarub, 85, 86.

— muktāvalīdīpikā, 125.

— paribhāṣhā, 119, 120, 123.

— sūtrjñā-sāgrah, 126, 127.

— sārā, 128, 129, 130, 131, 136.

— sārāṭīkā-sambodhinī, 132, 133

— sārāṭīkā-vidvanmanoranjanī,

(antīkā), 134, 135

— siddhānta muktāvalī, (antīkā)

170.

— sūktimañjarī

(antīkā), 137.

— sikhāmanib, 117, 118, 122.

— sūtram, 138.

— sūtra bhāṣyam, 139

— sūtrakarabhāṣyam, 140

— vīśāntopaniṣat, 124

Vidhi-rasāyanavivak, 107, 108, 109

— svarūpam, 111, 423.

— vādub, 569

— vādūpūrvavādan, 579

— vichārā, 196.

Vindusaudipnam, 112.

Vidyatāvādab, 565

Vīśeṣa sūktib, 412.

— vyapti jagadīś, 421.

— mathurī 449.

INDEX TO DARŚANA MANUSCRIPTS.

The figures against the names of the MSS. indicate the serial numbers of the catalogue.

A.

- Adhikaraṇa-kāṇmudī, 179, 252.
 ————— māla, 179
 Advaitānandānubhava-prakāśa, 29.
 Āmṛtavarāha, 35.
 Anubhāṣyam, 30.
 Anūbhūti prakāśa, 31, 32
 Anumāna-chintāmaṇi 237, 272.
 ————— chintāmaṇi dīpṭya, 542
 ————— dīpṭi, 226, 234, 240, 242,
 260, 557.
 ————— dīpṭi gādādhari, 321.
 ————— prakāśa, 569.
 ————— prasāsa, 228
 ————— tika, (Bhavananda),
 269, 270, 271.
 ————— gādādhari, 245, 248, 263
 ————— jādādhari, 250, 253, 264, 267.
 ————— jāti, 251, 257.
 ————— kṛpā-apūrvavādādi-
 mātṛi, 289.
 ————— jādādhari, 255.
 ————— mātṛi, 274, 276, 277, 278,
 280, 281, 285, 290
 ————— śrīmat-mātṛi, 273
 ————— vādādhari, 230, 232, 320, 314
 Anumiti-gādādhari, 237, 241, 249, 319
 ————— jāti, 254, 256, 258.
 ————— kevalānāyī-mātṛi, 279
 ————— mātṛi, 231
 ————— vyadhikāra-mūlā, 234
 Apamkāṣānubhūti 33, 34
 Apūrvavādā mātṛi, 283.
 Arthasūtraśāstra, 208.
 Asādhārānamudī, 282.
 Aśtāraṇa śāstra 36
 Avachchedhakarajati, 239, 261
 Avachchedhakata-muktā 293
 ————— muktā samānya-
 lakṣya vādādhari 244
 Avayava-bhāṣa, 264, 286, 322.
 ————— dīpṭi-lakṣya, 269
 ————— gādādhari 243, 246
 ————— jāti 259
 ————— māla, 235.
 ————— vyāpti-kāṇ: jagadīyika 323.

- A'chāryyakārikā, 201.
 A'chāryyānamānabhaṭi, 247.
 A'gamaśāstra-vivaraṇam, 38.
 A'kāśabhāṣā, 287
 A'kāśaśāhyogayatāntirāsaṇi, 288.
 A'loka, 535.
 A'tmadodha, 39, 40.
 A'tmadodha śāstra, 41.
 A'tmānamaviveka, 48, 49.
 A'tmashaktidīpikā, 50.
 A'tmatattva viveka, 37.
 ————— viveka śippaṇam, 46.
 A'tmavidyopadeśa, 45, 46, 47.
 A'tmayāga, 42.

B

- Bādha gādādhari, 426.
 Buddhadhikāra gādādhari, 368, 437.
 ————— māla, 79.
 ————— tika, 80.
 ————— vivṛti, 142, 443
 ————— vivṛti-gādādhari, 430.
 Bhāmatī, 87.
 Bhāṣāparichchedha, 331, 429, 435,
 436, 439, 444.
 Bhāṣāraṇam, 445.
 Bhāṣādīpikā, 214.
 Bhavanandi-tika, 275
 Bheladhikāra śāstra, 59.
 Brahmasūtra-bhāṣyam, 83
 ————— (Bhāmatī), 84.
 ————— bhāṣya ratna-prabha, 88
 ————— vivṛti, 81.

C

- Chatub-sūtri, 116
 Chintāmaṇi 265.
 Chintāmaṇi anumānākhyaṇam 547.
 ————— dīpṭi 327.
 ————— prakāśa, 551
 ————— rahasyam, 552, 553
 ————— vyākhyā gādādhari, 479.
 Chitrarūpa-vichāra, 331

D

- Dīpṭi, 576
 Dīpṭi-mātṛi, 354, 362.

Dīdhiti prakāśaḥ, 571.

— rahasye, 543.

— tīkābhavānandī, 333.

Dinakarī, 350, 531.

Dravyakīrāvalī, 562.

— mātḥurī, 363

Dvādaśamahāvākya siddhāntaḥ, 171.

Dvāitachintākaustubhaḥ, 43.

Dvīṭṭādivyutpattivādaḥ, 356, 357, 358, 359.

G.

Gādādhari, 521, 527, 529, 550.

Gādādhariśahita-niyojyānvayī, 236.

Gautamasūtra-bhāṣyam, 555.

Govinda-lhāṣyam, 567.

Guṇaprakāśa-dīdhiti-rahasyam, 325.

— vivṛtīḥ, 324.

H.

Hastāmalakam, 166, 167.

Hastāmalaka bhāṣyam, 173

Hatasūketā chandrikā, 165.

Haṭayoga-dīpikā, 164

Hetvābhāsa-gādādhari, 220, 476, 477, 511, 515, 517, 519, 520.

— jāti, 515

— mātḥurī, 526.

— rahasyādayaḥ, 510.

— sāmānyaniruktīḥ, 525.

— mātḥurī, 479.

— vādāntaḥ, 524.

J.

Jaiminiya-nyāyamālavīstaraḥ, 177, 183

Jaimini-sūtram, 180.

— sūtravyākhyā (Subodhinī), 181.

Jāgadisī-gādādhari-mātḥurī, 439.

— mathurīcī, 582

Jīvanamuktivichāraḥ, 168

Jñānadraya-kāraṇatāvādaḥ, 518.

K.

Kairātyakalpadruma sahita-tara-
tātorajya siddhiḥ, 58

Kalpitaru pramāṇaḥ, 53, 54, 55, 56, 57.

— sahita bhāṣanī, 174.

Kapilasaṁhita, 176.

Kāraṇatāvādaḥ, 558 (notes).

Kārikāvalī, 292.

Karmānirvyaḥ, 51, 53.

Kevalānvayī, 297.

— gādādhari, 296.

— jagadisī, 306.

— jīvanmuktivāyava-
ga-dādhari, 303

Kevalānvayī pramukha-granthāḥ, 499.
Khaṇḍana khaṇḍa-khādyam, 309, 316,
317.

Khaṇḍanakhapākhādyam, Śaṅkara-
mīśra-kṛpātīkā-sahitam, 315.

Khaṇḍanakhādyatīkā, 307, 310, 311,
312

Khṇḍinoddhāraḥ, 313, 314.

Kīrāvalī, 294

— prakāśaḥ, 293.

Kusumāṁjalī, 300, 304.

Kusumāṁjalī-vyākhyā, 318

— vyākhyā-haridāśī, 298,
299, 301, 370

— haridāśī-tīkā-vyākhyā, 303.

— Rāmabhadritīkā, 302

L.

Lakṣhapāvalī, 440.

Laghuchandrikā (advaitasiddhīpikā), 27,
28.

Līlāvati-kanthābharaṇam, 416

— mātḥurī, 455.

— prakāśatīkā (mātḥurī), 454.

— śiromuṇi mātḥurī, 376.

Līlāvadaḥ, 364

M.

Mahāvākya-vivartanam, 80

Maṅgalavādavyākhyā, 675

Mataṅgavṛttīḥ, 91.

Mathurī (Anurāṇakhapāra), 532.

— (Chintānūprahāṣyam), 533

— (Rahasyam), 551

Mīmāṃsā adhikarāṇa vyākhyā, 441.

— bhāṣyam, 201, 205, 211, 212,

— saṁkṣhepaḥ, 210

— sāra-saṁgrahaḥ, 207

— sūtradhīkṛtīḥ, 215

— sūtrapāṭhaḥ, 209.

— vārttikam, 202, 203, 204, 206,
213.

— vyākhyā, 200.

Mokṣa-sūtram, 22.

Muktaphaṭam, 93.

Muktīvalī, 93, 95, 262.

Muktivāda-gādādhari, 440.

— rahasyam, 94

N.

Naivādaḥ, 238, 372

Naivāda-gādādhari, 370, 371.

— tippanī, 563

Navyanirātaḥ, 360, 361.

Niyojya gādādhari, 376.

Nyaya jagadisī, 375, 512

— kaustubhaḥ, 374

Viśiṣṭa-vaiśiṣṭya-bodha vādaḥ, 422
 ————— vichāraḥ, 417.
 Vāvacautrakalpaḥ, 508
 Vivāhavadīḥ, 558 (note)
 Vivaraṇapramēyaśāṅgrahaḥ, 114.
 Vīvekainṛitaḥ, 113.
 Vṛibadaranyaka-vārttikam, 78.
 Vṛittisambaddha vārttikam, 115.
 Vyādhikarana-dharmāvacchhinābhā-
 ————— va-gādādhari, 431.
 ————— jāṭi, 419, 427.
 Vyapti pañchaka-dīdhiḥ gādādhari, 428
 ————— pañchakādi nyāyagranthāḥ, 573.

Vyapti-vādarahasyam, 408
 Vyāptyanugamabhāti, 433, 434.
 Vyutpattivādādi-granthāḥ, 574.

Y.

Yājñavalkyagītā, 90
 Yoga-bhāṣyaṭkā, 20.
 ————— chintāmaṇiḥ, 23
 ————— maniprabhāḥ, 24
 ————— sūtravṛttiḥ, 19, 25, 26.
 ————— vaiśiṣṭha-ramāyaṇam, 97, 98, 99,
 100, 101, 102.

दर्शनग्रन्थानां सूचिः ।

PHILOSOPHY.

No. 1. तत्त्वसमासहृत्तिः । Tattwasamāsahṛttih. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 16. Lines, 7 in a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgari. Date, 1 Appearance, not old, but slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Tattwasamāsa, the earliest work on the Sāṅkhya Philosophy, complete in 25 aphorisms, by Kapila, the father of Sāṅkhya Philosophy. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः श्रीकपिलमुने नमः पञ्चविंशतितत्त्वेषु जन्मना ज्ञानमात्रेणात् ।
आदि तथै (१) नमस्तथै कपिलाय महावंदे । अथातस्तत्त्वसमासां फलसाम-
ग्र्यादि व्याख्यासामः । इह कश्चिन्नामकविभिरेव दुःखेनाभिभूतः साध्या-
चार्य कपिलमहर्षिं शरणमुपागतः स्वकुलनामकीर्तं स्वाध्यायायै निवेद्याह
भगवन् किमिह परं किं यायातये किं कृत्वा कृतक्यः स्यामिति कपिल
उवाच कथयिष्यामि । अष्टौ तत्त्वतयः १ बीजम् त्रिकाणं २ पुरुषः ३ चैतन्यं
४ संहरः ५ प्रतिबंधरः ६ अध्यात्मं ७ अभिभूतं ८ पञ्चातिबुद्धयः
१० पञ्च कर्मयोगतयः ११ पञ्च वायव १२ पञ्च कर्मात्मान १३ पञ्च पर्यवेष्टाः
१४ अष्टौ विंशतिषा शक्तिः १५ मरणा तृष्टिः १६ अष्टषा निदिः १७ दमसा
मूलिकांशः १८ अनुबद्धसर्गः १९ अनुर्दशविधो भूतसर्ग २० त्रिविधो वातु-
सर्गः २१ त्रिविधो बन्धः २२ त्रिविधो भीष २३ त्रिविधे क्रमात् २४ त्रिविधे
दुःखे २५

End.

अनेन विविधेन दुःखेनाभिभूतस्य ब्राह्मणस्य जिज्ञासोपद्रां प्राप्नुमिच्छा
जिज्ञासा यथा कथितस्य पानीयं प्राप्नुमिच्छा विपासा एतन्मनासनिर्देश्य ।
एतज्ज्ञात्वा पुनर्जन्म न स्यादिति । एवं महावंविद्वान् कपिलस्य महात्मनः ।
अनुदुष्कन्दसा चात्र त्रैलोक्यकथनं ।

Colophon.

इति श्रीवल (१) सांख्यसूत्राणि समाप्ताः । अभिसप्त । अथ तत्पूर्वकं
 विविधमनुमानं पूर्ववत्पुनरुक्तं सामान्यतो दृष्टव्यं ॥ ५ ॥ पुन्ये कारणं । तदत्
 तल्लिङ्गकं । यथा मीचीमिविविधेषु दृश्यमानम् । शेषं कार्यं तल्लिङ्गकं
 शेषवत् । यथा मदीदृशम् दृश्यमानम् । सामान्यतो दृष्टं कार्यकारण-
 लिङ्गलिङ्गकं । यथा पृथिवीलेखे दृश्यमानम् । विविधमनुमानमाख्यानं ।
 तल्लिङ्गलिङ्गपूर्वकं सामान्यतन् दृष्टादतीन्द्रियाणो प्रतीतेरनुमानम् विविध-
 मनुमानमाख्यातं शेषवत् पूर्ववत् सामान्यतो दृष्टचेति पूर्वमस्यासीति पूर्व-
 वद्वत्सा मीचीमत्या इति । साधयति पूर्वदृष्टित्वम् शेषवत् यथा साधुद्रिकं
 कालं लवणमाद्याय शेषस्याप्यसि लवणभाव इति सामान्यतो दृष्टं दीमानरा-
 होमावरं प्राग् दृष्टं मतिमद्वत्कारकं शेषवत् । यथा चैत्रमानं दीया-
 मराद्विमानं प्रातमवलीक्य मतिमानयमिति तद्वत्प्रकारकमिति तदा
 पुनितान्दर्मशास्त्रम् पुनितान् इति सामान्यतो दृष्टेन साधयति । एतत्
 सामान्यदृष्टं किञ्च तल्लिङ्गलिङ्गपूर्वकमिति । मनुमानं लिङ्गपूर्वकं यत्
 लिङ्गं लिङ्गी चतुसीयते । यथा दृष्टेन दृष्टिलिङ्गपूर्वकं च यत् लिङ्गिना
 लिङ्गमनुमीयते यथा दृष्टादत्यन्तलेई तददृष्टमिति ॥ ५ ॥

विररथम्—तत्त्वसमासव्याख्यासूत्राणिद्वयोऽयं निरव्यः ।

No. 2. तत्त्वसमासव्याख्या । *Tattvasamāsavyākhyā*. Substance,
 country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 24. Lines, 8 in a page.
 Character, Nigara. Date, ? Appearance, very old, and thoroughly
 worm-eaten throughout. Prose. Generally correct. Incomplete.

Another commentary on the *Tattvasamāsa* by Vibhānanda,
 son of Raghunandana, a Kānyakubja Brāhman who lived at
 Mithikāpura.

Beginning. श्रीमद्वेमाय नमः ॥ रघुनन्दनसुतेनेदं लिखितपुराणिना । सांख्यसूत्र-
 लिङ्गावरोधं विमानन्दने तन्वतो । सांख्योपमा (११) नमस्तुभ्यं कादिनाय
 महामने । एषविंशतितत्त्वानां तन्वत् (१) मानप्रवर्धनः । दुःखतपाभि-
 मृतस्य साधिमं त्यागं कुर्वन्निह । तथोपादिम् जगदादि यथा न सागं
 लपानिने ।

End,

(जाति)

Colophon. (मालि)

विवरणम्—विभक्त्युक्ततलममासव्याख्याद्वयीत्यं विवक्ष्य.

No. 3. सांख्यकारिका (चन्द्रिकामहिता) । Sāṅkhyakārikā (Chandrikā-mahitā) Substance, country-made white paper, 16×5 inches Tolia, 86. Lines, 9-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1926. Appearance, old Generally correct. Complete.

The codex contains Iśwara Kṛishṇa's Sāṅkhyakārikā, and a commentary on the same, entitled Chandrikā, by Nārāyaṇa Tīrtha, pupil of Govinda Tīrtha. The text is written in the middle of a page, while the commentary is written on the margin.

Beginning of the text. दुःखत्रयामिधातामिच्छाया तदपन्ना (या ?) तर्कं वेत्ती ।

End of the text. शिष्यपरंपरयागतभीषरश्चैनं चैतदाचार्यभिः संक्षिप्तमाद्यंमतिना सम्यक् विज्ञाय राज्ञातम् । ७१ । सतत्त्वां किमपि श्रेयाः कृत्यमः पठितव्यस्य चाख्यायिकाविरहिताः परम्परावर्तिताय १२ चो विज्ञाय मनः

Colophon of the text. इति सांख्यकारिकाच'यः समाप्तः शुभम् ।

Beginning of the commentary. श्रीरामवीरिंदलीपदादङ्गाविश्वेपादुपपन्नवीर्य श्रीरामुदेवादिभिरन्य सर्वज्ञास्मादि च'युं किमपि लब्धम् । प्रकृतिं पुरुषश्चैव मत्वाचार्यान् गुरुंभया नारायणः सांख्यसूत्रे तदुक्ते सांख्य-चन्द्रिकाम् ॥ १ ॥ तदिदं भाष्यं चतुर्गुह्यं हि यं विदुषावनं ज्ञानं ज्ञान-साधनचेति सुमुमुक्षुजिज्ञासितवान् ।

End of the commentary. तथाचाटर्वाटपदादिदिविवेचनाद्धेदं प्रसरयं किमु तत्र-भवेति सिद्धम् १२

Colophon of the commentary. इति श्रीरामवीरिंदलीपदेभिः नारायणतीर्थकृता सांख्यचन्द्रिका संपूर्णतामसमन्तं शुभमन्तु संवत् १९२६ कार्तिक शुक्लावतीयां लिखिता ज्योत्स्नापदादेन * * *

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीपुतिशरश्चकृत सांख्यकारिका नारायणतीर्थकृतटीका च वर्णते ।

No. 4. সাংখ্যচন্দ্রিকা । Sāṅkhyachandrikā. Substance, country-made yellow paper, 18×3½ inches. Folia, 30 Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Generally correct. Complete.

Another copy of the Sāṅkhyā Chandrikā noticed in No. 3.

বিবরণমূলপুস্তকম্

No. 5. তত্ত্বসমাসবৃত্তিঃ । Tattwasamāsavrittīḥ. Substance, country-made yellow and white paper, 12×3 inches. Folia, 24. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the work noticed in No. 1.

বিবরণমূলপুস্তকম্

No. 6. সাংখ্যতত্ত্বকৌমুদী । Sāṅkhyatattwa-kaumudī. Substance, country-made yellow paper, 18×5 inches. Folia, 29. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1759. Appearance, not old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Sāṅkhyatārikā, by Vāchaspati Mīśra, under the name of Sāṅkhyatattwa kaumudī. It has been printed and published in different parts of the country.

Beginning. ঐতর্যঃ ॥ অজামিতা খিড়িতপল্লবান্ বস্ত্রীঃ ব্রজাঃ বনজানাং নমানঃ ॥
ব্রজা যৈ সাং যুগমানাং মজলৈঃ জলযোনাং ধূতভীমান্ভুজলান্ ॥ কথিতায়া মহা-
সুনয়ে তস্য ত্রিখায়া বাসুরয়ে বচসিখায়া তথিভরলখায়া ॥

End. সকলপ্রাকারকথনান্ নৈর্দ প্রকরণং অপি তু ভাষ্যসেবৈলি সিংহে একতমসংবল-
পাঠার্থেচ প্রধানমধিকৃত্য স্তম্ভে অন্যতমকর্মকর্তৃকৃত্য বহুলচ পুস্তকমধিকৃত্য
অন্তিলে যৌবীবিদ্যোগদেবমুভয়মধিকৃত্য দ্বিতিস্থূলপুস্তকমধিকৃত্য মনোহি-
কহুদাভীক বৌদ্যকৌ সত্যো সত্যো ঐতর্যস্যবিমিতানাং কৃতিঃ সা সল-
কৌমুদী ॥ • ॥

Colophon. সমাপ্তার্থ (খ্যে ?) সাংখ্যতত্ত্বকৌমুদী ॥ অথনাস্যথো ২ লিখীকৃত-
সাধাখী ত্রিখা যুতঃ । সাংখ্যতত্ত্বমির্দ ঐতর্যে যুপিবাখ্যমির্দৌমি ॥ • ॥

विवरणम्—सांख्यतत्त्वकौमुदीनाम वाचस्पतिमिश्रविरचिता सांख्यकारिकाटीका ।

No. 7. सांख्यतत्त्वकौमुदी । Sāṅkhyatattwakaumudī. Substance, country-made white paper, 16×5 inches. Folia, 57. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1810. Appearance, old. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

Colophon. इति सांख्यतत्त्वकौमुदी समाप्ता ॥ • ॥ पञ्चविंशतितत्त्वेषु कन्दनाथानुमान-
वान् ॥ आदिशब्दो नमस्तस्मै कपिनाथ महर्षये ॥ • ॥ समत् १८३०
साधोक्तममासी आदिनमासी ॥

विवरणानुक्रमम्

No. 8. सांख्यतत्त्वकौमुदी । Sāṅkhyatattwakaumudī. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 66. Lines, 7-9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1830. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विवरणानुक्रमम्

No. 9. सांख्यतत्त्वकौमुदी । Sāṅkhyatattwakaumudī. Substance, country-made yellow paper, 18×6 inches. Folia, 36, (without marks) Lines, 3-13 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out, and torn. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains both the text, Sāṅkhyakārikā, as well as the commentary, Sāṅkhyatattwakaumudī, in the margin. But the text in fol. 1 has been taken wrongly from the Tattwasamāsa, and not from the kārikā.

विवरणानुक्रमम्

No. 10. सांख्यतत्त्वकौमुदी । *Sāṅkhyatattwakaumudī.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 43. Lines, 3-1½ in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1852. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विषयानुरूपम्

No. 11. सांख्यकारिकाभाष्यम् । *Sāṅkhyakārikābhāṣyam.* Substance, country made yellow paper, 18×4 inches. Folia, 39. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the *Sāṅkhyakārikā* of I'svara Kṛishna by Gaudapāda, entitled *Sāṅkhyakārikā Bhāṣhya*. The codex contains both the text and the commentary.

Beginning. नमो गणेशाय ॥ दुःखमयमिदमात्मजिज्ञासा तदभिधातके हेतौ । उद्वे-
सापादो भैरवकायनातीऽभावात् ॥ १ ॥ सांख्यकारिकाभाष्यम् ॥ * ॥ कपि-
लाय नमस्तस्मै विनाविद्योदधौ जने निमग्नं कारुण्यात् सप्यमयी नौरिव
विहृता प्रतरसाय ॥ अन्धकारं खलु मनापमिश्रान्तेतुभिर्मुक्तं शालं
समासतोऽहं प्रवक्ष्यामि ॥ दुःखमयम् । अस्मात् साक्षात् सतीयातः
क्रियते ॥ उद्वेगं भववान् ब्रह्मसुतः कपिली नाम तदपया । सनकश्च सनन्दश्च
द्वतीयश्च सनातनः । आसुरिः कपिलदेव वीरुः पञ्चमिहलया । इत्येते
ब्रह्मचः पुनाः शत बीजा नवर्षयः ॥ कपिलस्य सतीयात्ता भर्माज्ञान वैराग्यं
मैत्र्यर्थयेति । एवं च सत्यम् । सन्नभ्यतनसि मय्यमगदानीत्य संसारपाद-
न्यर्थेयं सत्कारुण्यं जिज्ञासनागावासुरिसमीपेयं ब्राह्मणाधिर् पञ्चविंशति-
तत्त्वानां ज्ञानमुक्तवान् यन्मात्रानादुःखस्यो भवति । पञ्चविंशतितत्त्वो-
द्यम यथाशमे वहेत् । कटी मुखौ मिथौ वापि मृच्यते नाम सद्यः ।

End.

* पुरुषार्थो मोक्षसदर्थं ज्ञानमिदं मुक्तं रदसं परमर्विद्या श्रीकपिलर्विद्या समा-
ख्यातं सत्यमुक्तं यत्र ज्ञाने भूतानां वैकारिणां हिन्दुमन्यप्रपञ्चककल्याणा-
दिमोक्षतिरोभावाव दित्यन्ते । विचार्यन्ते येषां विचारान् समस्त पञ्चविंशति-
तत्त्वविषयनामिका सम्यगन्ते संविनिरिति । साक्षात् कपिलमुनिना प्रोक्तं
संसारविमुक्तिकारणं यथेता । सन्नविजितराधाभाष्यं आम कोपपादकतम् ।

বিবরণ—শ্রীকৃষ্ণাচরণকবীরচিতসাঁখ্যসারবিচারে নাম 'সাঁখ্যসারিকা' টীকাবর্ণনঃ নিবন্ধঃ ।

No. 13. সাঁখ্যসারিকা । Sāṅkhyakārikā Substance, country-made yellow paper, 18x4 inches. Folia, 4. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Seventy-two verses on the Sāṅkhyā Philosophy by Iśvara Kṛishṇa with some quotations from other works at the beginning and also at the end.

বিবরণ—শ্রীকৃষ্ণাচরণকবীরচিতসাঁখ্যসারিকাটীকাবর্ণনঃ নিবন্ধঃ ।

No. 14. সাঁখ্যসারঃ । Sāṅkhyasārah. Substance, country-made yellow paper, 18x3½ inches. Folia, 22. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1773. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A treatise on the Sāṅkhyā Philosophy, under the name of Sāṅkhyasāra, by Vijñāna Bhikṣu, the famous commentator of the Sāṅkhyasūtra, &c. &c.

Beginning. কথ্যমণ্ডিতঃ সৰ্বদায়াঃ স্বয়ং ভাষ্যে (?) লব্ধকুর ইত্যর । সৰ্বদায়াঃ
ননসকৌ বিচবে সৰ্বমিত্যদে ১১ । সাঁখ্যসারিকায়া লিখ্যদাক্ষতল বিব-
বিত সাঁখ্যসারবিবেকীয়া বিশাশেন প্রপাঠ্যতে ১২ ॥

End. ন শূন্য নাপি আকারে ন হস্তঃ ন চ দৃশ্যম্ । অদ্যক্ষমলভিয্যতাম্ হত
কিঞ্চিদবশিষ্যতে ১০ ১১ ॥

Colophon. ইতি শ্রীবিজ্ঞানভিক্ষুরচিত সাঁখ্যসারে লীলশ্রুতিপদ্ধতিঃ পরিচ্ছেদঃ ১০ ॥

১১ ইতি সাঁখ্যসারলীলশ্রুতিপদ্ধতিঃ ১১ সমাপ্ত্যর্থং যত্বে ১১ প্রস্তাভ্যঃ ১০০১ ॥

বিবরণ—বিজ্ঞানভিক্ষুরচিত সাঁখ্যসারনামা প্রবন্ধঃ শুদ্ধসিদ্ধপত্র ।

सर्वज्ञानप्रभूति (१) भुजगपरिकरः प्रीतये यस्य निम्बे द्वयोद्गीः स
सोऽव्याकृतविमलतनुर्द्वयोद्गी योगयुक्तः

Beginning of Patañjalīsūtra अथ योगानुशासनम्

End of Patañjalīsūtra. कैवल्यं स्वरूपप्रतिष्ठा वा पितृशक्तिरिति । *

End of Tyāgabhāṣya. कृतभोगापवर्गाणां पुरुषार्थयुक्ताणां यः प्रतिप्रसवः कार्यकार-
णान्तरां मुक्त्यानां यन् कैवल्यं स्वरूपप्रतिष्ठा पुनर्मुक्तिसत्त्वानि (१)
सर्वधान् पुनरुपपन्नं चितिशक्तिरेव कैवल्यं तस्याः सदा तथैवावस्थानं कैवल्य-
मिति ३५१

Colophon to the Bhāṣya इति श्रीपतंजले योगशास्त्रे सांख्यप्रवचने कैवल्यपादप्रतुर्गः ।
मूलसंयमसंख्या १५००

End of Tāchaspati Mīra's Commentary. अस्मिन् पादौ प्रसंगादपि आशङ्क्य-
निर्दानं तापातामुदितमथ तापाय कविताः सहासैरष्टाभिर्विहितमिदं योग-
द्वयमपि कृतीलेख्या मुष्ठा (१) पुनरभिदः सुदृढतरी विविक्तं कैवल्यं यदि
कलिततापा पितृरसी ।

Colophon of the Commentary. इति श्रीपञ्चसतिमिश्रविरचितायां पातञ्जलभाष्य-
व्याख्यायां कैवल्यपादप्रतुर्गः समाप्तः संख्या ७१०० पदसंख्या १११ *

विवरणम्—वाचस्पतिमिश्रकृतटीकासंयुक्तस्य पातञ्जलयोगसूत्रस्य टीकायां निबन्धः ।

No. 18. पातञ्जलयोगसूत्रम् । *Pātañjalayogasūtram* Substance,
country-made yellow paper, 14×5 inches. Folia, 6. Lines, 7 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Generally
correct. Complete

The aphorisms of Patañjali on the Yoga Philosophy.

विवरणसूत्रपूर्वम्

No. 19. योगसूत्रवृत्तिः । *Yogasūtravṛttih*. Substance, country
made white paper, 12×4 inches. Folia, 69. Lines, 7-10 in a page.
Character, Nigara. Date, Samvat 1857. Appearance, old. Verse ar-
prose. Generally correct. Complete.

॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ श्रीं तस्यत् ॥ ० ॥ श्रीं तस्यत् ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥
यादये पुस्तकं दद्यात् तादये लिखितं भवति । यदि ग्रन्थस्य दं वा मन दीपो न
विद्यते । इति च'वर्त ३२५० ॥ ० ॥

विषयसूक्तपूर्वम्

No. 21. पातञ्जलसूत्रवृत्तिः । *Pātañjala Sūtravṛttih*. Substance, country-made yellow paper, 18×5 inches. Folia, 35. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the work noticed in No. 19.

विषयसूक्तपूर्वम्

No. 22. मोक्षशास्त्रम् । *Mokshaśāstram*. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 19. Lines, 2-6 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh. Generally correct. Complete.

It is a Jaina work, entitled *Tattwādhigama*, on salvation, placed among the *Yōgas'āstras* by mistake. Anonymous.

Beginning. श्रीं नमः सिद्धेय. यादयागवकायाय श्रीकाशीकैकमानवे नमः श्रीवर्द
नायाय वर्दनागलिनिद्रिने ।

End. बुद्धबोधिमशानावनाहनामरसेष्टालवकलतः साध्याः ॥

Colophon. इति तत्त्वार्थाविगमो मोक्षशास्त्रं दशमीऽध्यायः ॥ समाप्ति पद्यः ॥ ० ॥

विषयम्—तत्त्वार्थाविगममभिधर्जनमोक्षशास्त्रविषयकोऽयं निबन्धः

No. 23. योगचिन्तामणिः । *Yōgachintāmaṇih*. Substance, country-made white paper, 10×4½ inches. Folia, 127 (of which foll. 1-12 are wanting). Lines, 7-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1831. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete (except the first 12 folia).

A treatise on *Yōga* entitled *Yōgachintāmaṇi*, by Śivānanda Sarasvatī, a pupil of Śrīrāmachandra Sadānanda Sarasvatī.

No. 25. योगসূত্রবৃত্তিঃ । *Yogasūtravṛttih.* Substance, country-made white paper, 16×4½ inches. Folia, 88. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

Another copy of the work noticed in No. 19.

বিসরণনূতনপুস্তক

No. 26. योगसूत्रवृततिः । *Yogasūtravṛttih.* Substance, country-made yellow paper, 18×4 inches. Folia, 43. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, and worn out. Prose. Generally correct. Incomplete

Another incomplete copy of the same.

বিসরণনূতনপুস্তক

No. 27. लघुचन्द्रिका (अद्वैतसिद्धीका) । *Laghuchandrikā* (*Advaita-siddhitikā*). Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 436 (of which foll. 70-93 and foll. 131-350 appear to have been lately replaced). Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, and written by different hands. Prose. Generally correct. Incomplete (upto the end of the 1st chapter only)

A commentary on the Advaita-siddhi, a famous work on the Vedānta Philosophy, entitled *Laghuchandrikā*, by Brahmananda Sarasvatī, a pupil of Nārāyaṇa Tīrtha.

Beginning. ॥ श्रीगणेशाय नमः श्रीराधाकृष्णाय नमः नमो भवभक्त्यात्मकानामकामित-
सिद्धिने कमलाकामसौदामकचक्रामुक्तवैदिके श्रीनारायणतीर्थानां गुरुणा
चरचमुक्तिं भूयान्ते साधिकाद्यानामनिष्टानां च बाधिका अद्वैतसिद्धिभ्याख्याने
ब्रह्मानन्देन सिद्धिचा । संविता चन्द्रिकायेन लिखिते लघुचन्द्रिका ॥

End. अविद्याप्रयुक्तं आविद्यातन्मयप्रयुक्तान्यतरत्वं यदातरे भूत्वाविद्यामनन्त-
परिचामान्यते सत्यविद्याविषयतानवच्छेदकत्वं चक्रवर्त्यचक्रवर्त्यते सति ह्यगल
न्यवहारिकत्वमिति बोध्यं यः पूर्वाभेदमश्रींशुभेनमनसा पञ्चवीणा विधेयी
यथेन्द्राद्वैतयना दितयद्वयतम् (१) भाष्येने साधनानः यथ श्रीन. मुदाद्य

पुनरुक्तगणनाद्वाराभादपुनरुक्तस्य श्रीपादकाया भवमुक्तिरिधं भाषिका)
भाषिकाया. ॥ ॥

Colophon.

इति श्री (श्री ?) परमानन्दसरस्वतीश्रीनारायणतीर्थपुत्रपादशिष्यश्रीब्रह्मा-
भर (श्री ?) सरस्वतीविरचिता (यो ?) लघुचन्द्रिकायाश्चैतनसिद्धिटीकायां
प्रथमपरिच्छेदः समाप्तः ॥ श्रीरूपं कृ कृ कृ कृ कृ कृ कृ कृ कृ कृ
कृ कृ कृ कृ

विवरणम्—श्रीब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचितलघुचन्द्रिकायाश्चैतनसिद्धिटीकाद्वयोऽयं निबन्ध । पुन-
रुक्तिम् प्रथमपरिच्छेदमात्रे विधत्ते ।

No. 28. लघुचन्द्रिका (चैतनसिद्धिटीका) । *Laghuchandrikā*
(*Advaitasiddhīṭkā*). Substance, country-made white paper, 12×5 inches,
Folia, 117. Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date,
Samvat 1785. Appearance, old. Prose. Not correct. Incomplete

The fourth or the last chapter of the same work.

Beginning.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ आभेदेत्यवतस्य'दिमुखचंद्रमनीहरं श्रीवर्धनभरं धारा
भरभीरियमानये ॥ श्रीनारायणतीर्थानां पदपञ्चरत्नमृतिः कृतिसम्पादतां
कृत्वात् सदा परपदार्थयोः पदार्थनिष्ठ (निष्ठ ?) पदार्थयोर्भेदद्वयाविरोधिने
सम्यखंडविषयकं नाकार्यनिष्ठमुक्तमुक्तिविरोधिने सम्यखंडविषयकं पदार्थो न
महावाक्यीयो वाच्यी तेन समं ज्ञानमिषादिरपि स्वादृष्टकपदार्थयो (सद्दृष्टक
पदार्थयो ?) भेदोविरोधिनेपि न दीयः ।

End.

अकारेणवसरे दूषयत्ये मयते शानसिंहस्य मुनकस इत्येवमर्थवचनानां
इत्यादिपदात्मकचित्तोपराणां मित्रोनां सिद्धीतिपदानां नामनामिनीरभेदोप-
चारादिस्मिन्नपदिशेषलाभ. धिरस्त्रपूर्वं अत्रिपुं मयद्यत इतिवत्
ब्रह्मवाक्यमित्यते लघुचया वा लघुम् । महानुभावधीरियमिवरामाश्र-
मर्षिनः एतत्पथस्य कर्तारो निष्ठकाः केवला यथे श्रीनारायणतीर्थानां पद-
प्रत्यक्षपरासीमुषां परचो मरचोऽन्य तीर्थः सास्वताचंभ भजे श्रीपरमानन्द-
सरस्वत्यप्रियकर्म यत्कृपादृष्टिसेमेन तीर्थः संसारसागरः यद्यत्तुंभवदुक्तं
परवच. संभूय तद्दूषित व्याख्यातय निमुदभावमहमो वाच्योपधासागरः समं
तत् मरदिदुष्ट'दरमुचचीरुचलीलातनी भावामवाप्य (?) सम्ममनीमावा
समाकर्षतु एवा यद्यपि चंद्रिका खलमनोराश्रीवराजैरिधंतीत्येदकरी

Beginning. श्रीरामचंद्रो जयति । नमानि सखिदानंदं वाचामविषयं परं येन विभ्रमितं
 हृत्तुं तमोभ्यां विदामभा ॥ १ ॥ अपरोचानुभूत्या वै जानामी धाति
 श्रानये ॥ संक्षेपती मुर्खरोक्ष्या व्याख्यामाध्यामहि यय ॥ १ ॥ श्रीरामं
 परमानंदमुपदेशरमौश्वरं । व्यापकं सर्वलोकानां कारणं ॥ नमामहे ॥
 अपरोचानुभूतिर्वै श्रोयति मौचसिहये । सखिरिव प्रयमेन वीर्यवीर्या
 सुहृत्सु ॥

End. (नास्ति)

Colophon. (नास्ति)

विवरणम्—अपरोचानुभूतिनामकं कविद्वैताद्यविषयको निबन्ध मुर्खरभाषारचितटीकासहित
 मोडसंपूर्ण ।

No. 34. अपरोचानुभूतिः । Aparokāśanubhūtiḥ Substance, country made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Generally correct. Incomplete.

Another (incomplete) copy of the same work.

विवरणसंपूर्णम्

No. 35. अमृतसारः । Amṛtasārah Substance, country made white and yellow paper, 11 × 6 inches. Folia, 9. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

A work on the Yōga Philosophy, entitled Amṛtasāra Anonymous.

Beginning. श्रीमद्देशय नमः । यं यथा ज्ञानं (१) निष्कर्षकरमर्थं बुद्ध्याप्यन्तं ननु
 तस्यै साररजसमीनयनद्वारपापराहेडत (२) श्रुतश्रुतितया (यतयामि
 तया १) यानाभिरुदही तेनैव कुर्वन् नमस्तु (इत्यत्र १) अहमिति श्री
 मन्नकान् नम्रानि तस्यै नमः १ यतजलिष्यासमुखात् मुचनयोश्च भक्ति ।
 मदीयसि वाचनं कावेरज्ञानभ्योतमास्तरात् १ चार्त्तिवाचनद्वयेन मयिना
 योवसागरं सहसावतसारी अथ यत्क (१) मे निधीयते ॥

End. (नाति)

Colophon. (नाति)

विवरणम्—अष्टवक्राख्ययोगविवरणः कविप्रियम् ।

No. 36. अष्टावक्रमेष्टिता । *Ashtāvakra Sāhityāḥ*. Substance, country-made colourless paper, 9×4 inches. Folia, 15. Lines, 6-7 in a page. Character, Nagara. Date, ? Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

A dialogue between *Ashtāvakra* and *Janaka* on salvation and other cognate subjects.

Beginning. योगयोगाय नमः ॥ जनक उवाच ॥ कथं ज्ञानमवाप्नोति मुक्तिः केन भविष्यति ॥ वैराग्यं च कथं प्राप्यमेतदबुद्धिं जतं प्रभी । अष्टावक्र उवाच मुक्तिमिच्छसि श्रेयसात् विद्यमान् विवरणं त्वज्जन्मार्थवदयान्तं तु त्वयं पीठवद भज ॥

End. अष्टक चान्वविशती जीवन्मुक्ती चतुर्दश वट्संज्ञाकनविधानि दशैकाक-
(१) मतः परं ॥ १ ॥ विमलकमिलैः खरैः श्रीकैराव्यादिमध्य च वै (१) ॥
अवधूताशुभ्रैश्च श्रीकर्मज्ज्ञा कला चरी ॥ १ ॥

Colophon. इति अष्टावक्रमं पूर्णं (१) ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ श्री

विवरणम्—जनकाष्टावक्रमसंवादरूपमुक्तिविवरणकोऽयं विवरणः ।

No. 37. आत्मतत्त्वविवेकः । *Ātmatattvavivekaḥ*. Substance, country-made yellow paper, 18×3½ inches. Folia, 72. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1768; Bengali Era 1255. Appearance, old. Generally correct. Complete.

A work treating of the soul under the name of *Ātmatattvaviveka* by *Udayaśāhāryya*. It is a wellknown work and has been printed

Beginning. श्रीं नमो जपेयाय ॥ स्वायं यस्य निजं जगत् सुत्रनिषेधादी ततः पापनं
मुक्तयेः खरवं द्वितादितविधिव्याप्तिवद्व्यापनं । भूतोक्तिः सद्भा कदा
निवर्तयितुमशक्यं शक्यं पूर्णं तु त्वमात्रं जगतामोक्तं पित्रे नमः ॥

End.

बभ्रतरपरतन्मप्रान्नरक्षानभीतस्तिमितपथिकरक्षासायंशाङ्गेन श्वरात् । इदं
मुदयकरेण न्यायलीकागमानीं पमिद्विस्तिमवधूय म्यञ्जितं वर्यं मत्ते ॥
नास्य प्राधामकलितगुणं पीषयन् प्रीतये न कोऽभ्येतिनस्तिप्रतविधी
शिम्पिन स्यात् प्रकाशं । निन्दानिव प्रचयतु जन किन्तु दोषादिदृश्य प्रेक्षं
वास्य स्तलितवचनं प्रीषयेदेव भूय ॥ ० ॥

Colophon.

इति श्रीमदुदयनाचार्यलतामलत्रिवेक समाप्तः ॥ * ॥ अष्टाष्टा १०५८
 सप्त १५१२ आल सारिख ६ फाल्गुनस्य * ॥ ० ॥ * ॥ * ॥ श्रीराम
 पदभरसा * ॥ * ॥ * ॥ श्रीराम पदभरसा * ॥

विदरणम्—श्रीमदुदयनाचार्यविरचितस्य विवेकनामाऽयं निबन्धः सुप्रसिद्ध एव ।

No. 38 अगमशास्त्रविवरणम् । Āgamaśāstravivaraṇam Sub-
stance, country made white paper, 8 x 3 inches Folia, 34 Leaves, 10-16
in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old and
worn out Prose Generally correct Complete

A work treating of the principles of the Vedānta Philosophy, entitled *A'gama śāstra vivaranam* complete in three chapters, by *Śaṅkarachāryya*.

Beginning. योगेश्वराय नमः ॥ श्रीं श्रीम् ॥ ब्रह्मार्पाण्यमृतं स्युरवरुणिकरैर्वापिमि
 र्वाय लोकाय भुक्ता भोगान् स्वर्गिणान् पुनरपि विषयोऽस्मिन्मान् काम
 जन्मान् ॥ पीत्वा सर्वान् निशेवान् स्वर्गिणि मधुसूक्त मायया भीमयज्ञो
 मायासुखा नृणाम् परमवन्द्यं ब्रह्म यज्ञस्योऽधि ॥ १ ॥

End

यत् स्वभावतोऽस्वभावकस्याप्यत्र संभवकारणं न विद्यते नास्ति यकार
विद्यतेऽस्य कारणं तथापि कश्चिद्व्यापने जीवे हेतुत्वं प्रपञ्चनेनाकारा
सत्त्वानामेतदुपपत्तं शक्यं यन्निष्ठं सत्त्वस्वरूपे ब्रह्मण्यनुभास्यमपि किंचिद्वि
जायत इति ॥

Colophon.

इति कोटिदशमस्कण्डप्रवृत्तप्राद्विशेष्य परमार्थसपरिवर्तनकार्यायैव प्रवृत्तम्
 नत कृतानामभेदाभावविषये अर्थैराद्यं ततीयं प्रकरणं समाप्तम् । ॥ छ ॥
 ॥ श्री श्रीम् ॥ यम् ॥

निबन्धसु—श्रीशङ्कराचार्यविरचितागमशास्त्रविवरणरूपोऽयं निबन्धः ।

No. 39. आत्मबोधः । Ātmabodhaḥ. Substance, country-made white paper, 7×3½ inches. Folia, 8. Lines, 2-8 in a page. Character, Nigara. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Verse - Generally correct. Complete.

A work on the Vedānta Philosophy treating of the soul, entitled *Ātmavodha*, by Śaṅkarācāryya. This has been already printed.

Beginning. श्रीगुरुवे नमः ॥ तपोभिः शीघ्रपापानां शतानां बीतरागिणां मुमुक्षूणां पितृ-
ह्योऽयमात्मबोधी विधीयते ॥ १ ॥

End. यः स्वात्मतीर्थं भजते विनिश्चितः । स सर्वविद् सव्यगती मृती भवेत् ॥६॥

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं शाल्मलीयप्रकरणं सम्पूर्णं ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥
॥ ५ ॥ ५ ॥ ५ ॥ ५ ॥

विवरणम्—श्रीशङ्कराचार्यविरचितात्मबीजाख्योऽयं निबन्धः ।

No. 40. **आत्मबोधः**. Ātmabodhaḥ. Substance, country-made yellow paper, 12×5 inches. Folia, 6 (of which fol 1 is wanting). Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Verso. Generally correct. Complete (except fol. 1).

Another copy of the same work.

विषयसूचीपूज्यम्

No. 41. आत्मबोधः (सटीकः) । Ātmabodhaḥ (Satsikah). Substance, country-made white paper, 10 × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1880. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work with explanatory notes in the margin.

Beginning of the Commentary श्रीवैष्णवाय नमः श्रुतमक्षूजितपादं श्रुतपद्मनसीय्यो-
चराकारं । विकसितशलकनेत्रं समाकाशाकमाग्रयेर्वाश्रीम् प्रभुं ॥ १ ॥
इह भगवान् प्रकराचार्य सप्तमाधिकारिणां वेदात्मस्थानतश्च निर्धाय तदन-
सीकणासमर्चनां मन्दुकोनामनुषङ्गायै सर्ववेदातिशिद्धामस्य दमात्मबोधार्थं
प्रकरणमिदं निर्दिश्येति; प्रतिज्ञानीते ।

End. श्रीतादिहंदु छानि हरति इति श्रीतादिहमिषसुखं श्रीमानदसकपलादि
सरतोयेषु तदिपरीत द्रष्टव्य सखादाकतोर्वसावथ न किंचिद्विषयते इति
भावः ॥ ६८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्यश्रीविद्वत्पूज्यपादश्रीगंकराचार्यविर
चितामरीषप्रकरणं सटीकं सम्पूर्णम् ॥ स १८८० का० १ १०६८.

विशेषम्—सटीकांशवीथप्रकरणम्

No 42 आत्मयाम । Ātmayāgab Substance, country made
colourless paper, 10x5 inches Folia, 37 Lines, 8-11 in a page.
Character, Nāgari. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn,
and writing destroyed in parts Prose Generally correct. Complete.

Though the work is styled Ātmayāga or the sacrifice of the
soul, the worship of Dattatreya the renowned divine ascetic of
southern India, is chiefly treated of in it, a few pages only at the
end being devoted to the consideration of Ātmayāga, or the
sacrifice of the soul as well as of the body. In fact, the work has
no connection with the Vedānta Philosophy, and should have been
placed among the Smritis.

x

Beginning. श्रीश्रीमद्भाषायाय नमः ॥ सुरेश्वरानुपाय गुरु दत्ताय नमः ॥ नमः
सत्वात्मदीपाय सिद्धये सर्वभर्ता ॥ १ ॥ नमस्तुभ्यं श्रीविदे सुद विद्याय
छात्र ॥ देवदेवदेव देव दत्ता दीनदयार्थ ॥ २ ॥ वदति वरं पुत्रं
प्रतिन भर्तृहृदयं गोपनं सर्वभर्ता ॥ नानामिदं सर्वं ॥ ३ ॥ अर्थाकारे
दीपवदित्वात्तत्त्व कर्त्तव्य पुनरेव भूत्वापराधनस्य संधानप्रकारमर्थं चादौ
निगद्यमानं ब्रह्मभूतं वेदिकं कर्म हत्वा यच्चो देवे पुण्यस्थाने समागमं
लभ्यतेऽथानिश्चितं स्थापनं शक्तिज्ञानोपनिषाद्यं भाषायां हत्वा ॥
श्रीश्रीदेवदत्तायैवपुत्रं कर्त्तव्यं दत्त पुत्रविद्याय ॥

End. अनेक प्रकारेण विद्यायामहत्वा यथानिधिकारमिति यथाप्रमाणं यथा-
प्रतीतिरिति हत्वा श्रीश्री स + + + प्राप्नोति न तु मनुष्याश्च दत्ता कर्म
+ + + ति ॥

Colophon इत्यतिशयं ह्यस्य समाप्तः ॥ १ ॥ ६८ ॥

विवरणम्—आश्रयागमनाया प्रसिद्धेऽप्यश्विन् निबन्धे श्रीमद्भगवत्पूजाविधिमन्त्रादीमेव विन-
यनः समुद्रिष्टतानि, आश्रयविषयकदोमविधानम् प्रथममे वर्तते । अन्तः कृतनिबन्धेने शम्भ-
गमना समुचितता न तु वेदोक्तनिबन्धे तु ।

No. 43. दैतचिन्ताकीमुभम् । Dvaitachintākaustubham Substance,
country made white paper, 12x5 inches Folia, 42 Lines, 10 in a
page Character, Nāgara. Date, Samvat 1756. Appearance, very old.
Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Tattvānusandhāna, a treatise on the
Dvaita system of the Vedānta Philosophy, by Mahāśaṅkaraśāstrī
Sarasvatī, a pupil of Śrīyaṇ Prakāśānanda Sarasvatī.

Beginning. अथाचराचामनिर्गं सुखाय यस्याचराचो भवतीति संतः । अदिति धीनि जगता-
मनंतं तं लक्ष्मणाय शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥ इतिर्विधा प्रमादप्रमादोदादिद्वय-
प्रमा निरूपिता तथाप्रतिबंधायाः प्रमाया अत्रानविवर्तकत्वेन प्रतिबंधातिवृ-
त्त्युपायो निरूप्योच्यते ।

End. उपासकानां हार्दन्व तमसोविनिर्गच्छः । श्रीलक्ष्मण मन्त्रे दैतचिन्ताकीमुभ-
मर्पितः ॥ अथाचराचामनिर्गं सुखाय यस्याचराचो भवतीति संतः । अदिति धीनि जगता-
मनंतं तं लक्ष्मणाय शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥ इतिर्विधा प्रमादप्रमादोदादिद्वय-
प्रमा निरूपिता तथाप्रतिबंधायाः प्रमाया अत्रानविवर्तकत्वेन प्रतिबंधातिवृ-
त्त्युपायो निरूप्योच्यते ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषक, आदेशे श्रीमत्सद्व्यवसायनदसरस्वतीपुण्य-
पादमिच्छाभयव्याख्यादेवानंदसरस्वतीपुण्यव्याख्यामन्त्रिर्विरचिते तत्त्वानुसंधान-
व्याख्यानने दैतचिन्ताकीमुभमे अन्तः परिरुद्धः समाप्तोऽयं खण्डः ॥
संवत् १७५६ यादव्य पुष्यार्क शुद्ध १) लिखितं तादृशे मया ॥ इति वा यत्र
महर्षे वा मम दोषो न दीयते ॥ १ ॥ राम राम तव पादपङ्कजं चित्पामि

भरवद्यम् ॥ इति सुवन्दनीभिः भावतः (१) मनसि योगिभि
सदा ११ ॥

विवरणम्—श्रीमच्छास्त्रार्थसंग्रहोद्धारितत्रैलोक्याकीर्तुभाष्यतत्त्वानुगम्याव्याख्यानम्
योग्यं निबन्धः ।

No. 44. आत्मतत्त्वविवेकटिप्पणम् । *Ātmatattvavivekatippaṇam*
Substance, country made white paper, 11×5 inches. Folia, 94 Lines,
4-8 in a page Character, Nagara Date, Samvat 1942 Appearance,
fresh Prose Not correct Complete

A commentary on the *Ātmatattvaviveka* or *Bauddhādihikāra*
by Raghunātha Śīromani, the founder of the modern school of
Nyaya in Bengal and the famous author of the commentary entitled
Chintamani Dīpiti

Beginning. श्रीमच्छास्त्रार्थम् ॥ श्रीं भक्त सर्वभूतानि विष्टम् परित्यजेत् । अर्द्धज्ञानम्
शेषाय पुनश्च परमात्मने ॥ निर्वाणं सारं शक्त्यानां तार्किकाणां मिदं
मणिः । आत्मतत्त्वविवेकस्य भावमुद्गायत्ययम् ॥

End. अथितया इत्यादि ॥ अथ स्यादयमभाषादानलघोरसंभवादित्यर्थः ॥ अतएव
विज्ञानवादी प्रत्यवतिष्ठते लीलादीनि । तथा ब्राह्मणाकाशमज्ञानलक्ष्यं
मवति जातिवि सकलमनसः (१)

Colophon. इति बौद्धविकारः (१) टिप्पणं संपूर्णं च १८१२

विवरणम्—श्रीरघुनाथश्रीशिवकृततात्मतत्त्वविवेकटीकाकपीयं निबन्धः

No. 45. आत्मविद्योपदेशः । *Ātmavidyopadesah*. Substance,
country made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 17 Lines, 9-10 in
a page Character, Nagara Date, 1 Appearance, old Prose Not
correct Complete

A work treating of the soul in the form of a dialogue between a
preceptor and his pupil entitled *Ātmavidyopadesa*, by Śaṅkara.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीमद्विष्णवे नमः चिन्मदानन्दरूपाय सर्वथा
वृत्तिसाक्षिणे (सर्विद्वानन्दरूपाय सम्बन्धीवृत्तिसाक्षिणे १) । नमो वेदात

देवाय गुरवेऽनंतदयिणे ॥ १ ॥ यदज्ञानादिर्दं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्तते
नमस्तस्यै चिदानंदवपुषे परमात्मने ॥ २ ॥ आत्माविद्योपदेशविधिः (१)
व्याख्यास्यामः ।

End. अन्यथ (१) श्रुत्यां भूत्वा (१) अत्रहंशनां नास्तिकायां उत्पद्यमानिनां एत-
द्विद्यो न प्रकाशयेत् यथा देवे पराभक्तिर्वैद्या देवे तथा गुरो तथैति कविता
राज्ञो (: १) प्रकाशते महात्मन इति श्रुतिः *

Colophon. इति संक्षिप्तवैद्यावमाला (१) भक्तिरियं श्रीमत्परमहंसपरित्राशकाचार्यश्रीम-
च्छंकरभक्त आत्माविद्यानवीधन आत्माविद्योपदेशविधिः समाप्त (१) कल्याण-
भक्तु सप्तत् वर्षे स्वप्नमासे (१) सूर्यवारेः (१) भिरामो श्रीमदे रामानुजाय
नमः श्रीरामकृष्णाय नमो राम राम ॥ अयः एव चीदः इन्द्रिय चीदः इन्द्रिय
चीदः देवता चो ह्यौ ॥ श्रुत्यगरीरं जायतवस्था विद्य अभिमानी अकार
अक्षर नयनस्थानं व्यूलभीय ॥ प्रथमपादः ॥ श्रुत्यगरीरं श्रुत्यापस्था तैमसः
अभिमानी अकार अक्षयकटस्थानं सूक्ष्मभीय ॥ द्वितीयपादः कारणगरीरं
सुक्ष्मापस्था प्राज्ञ अभिमानी अक्षय अक्षरः हृदयस्थानं चानंदभीय ॥ तृतीय
अध्यायः ॥ अतुर्दंतगुः गुरीयावस्था प्रत्यवाक्या अभिमानी मूर्खनीस्थानं सख्य-
भानंदभीय ॥ विद्युदसत्त्वार्जमात्रचतुर्थपादः । इति पिंडनिर्णयी (१)
संपूर्णः ॥ ० ० ० ०

विवरणम् — आत्माविद्योपदेशनामकः प्रबन्धः

No. 46. आत्मविद्योपदेशः । Ātmavidyopadeśah Substance,
country-made yellow paper, 12 x 6 inches. Folia, 21. Lines, 4-7 in a page
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh. Generally correct.
Complete.

Another copy of the same work.

विवरणमूलपूर्वम् ।

* नैतत् प्रथमं भूत्वा अत्रहंशनाय नास्तिकाय उत्पद्यमानिने अजितेन्द्रियायोपदेशेने इति
पुस्तकालरपाठः ।

No. 47. आत्मविद्योपदेश । *Ātmavidyopadeśaḥ* Substance, country made white paper, 16×1 inches. Folia, 16 Lines, 5-7 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not old, but slightly worm-eaten throughout Prose Correct. Complete

A third copy of the same work

विवरणभूतपूर्वम् ।

No. 48. आत्मानात्मविवेक । *Ātmānātma-vivekaḥ* Substance, country made yellow paper, 16×4 inches. Folia, 10 Lines, 4-6 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, old, torn and writing destroyed in parts. Prose Not correct Complete

A work treating of the soul and matter, entitled *Ātmānātma-viveka* by Śaṅkaraśāhīya.

Beginning. श्री गौरी उग्राय ॥ अथात्मानात्मविवेक ॥ इत्यु सर्वमनायासा
दुर्गोत्पत्तिविकारिण आत्मानात्मविवेकीयं ज्ञेयं तद्वर्णयति ॥

End. एवं जितशुद्धबुद्धमनुभवावस्थावर्णयति संशय + + + तत्प्रामाण्यं
तेन (१) एतत् ज्ञायाति च श्रीगुरुः प्रवक्षति ॥ * ॥

Colophon इति श्रीगुरुपादाभिरचित आत्मानात्मविवेक + + +

विवरणम्—श्रीगुरुपादाभिरचित आत्मानात्मविवेकद्वयोः विवरणम् ।

No. 49. आत्मानात्मविवेक । *Ātmānātma-vivekaḥ* Substance, country made yellow paper, 14×3½ inches. Folia, 9 Lines, 5-6 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn, and almost useless Prose Generally correct Complete

Another copy of the same work

Colophon. इति गुरुपादाभिरचित आत्मानात्मविवेक समाप्तः ॥

विवरणभूतपूर्वम् ।

No 50. आत्मषट्कदीपिका । *Ātmashaṭkādīpikā* Substance country made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 22 Lines 16-16 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very old, and worn out Prose Generally correct. Complete

This codex contains the text of the *A'tmashatkadīpikā*, a famous work on the Vedānta Philosophy, and a translation of it in the Bengali language. Anonymous.

Beginning. श्री श्री श्री श्रीगणेशाय नमः । शुभमस्तु ॥ गुरुभ्यो नमः ॥ श्री ॥ आत्मा
वा इदमेक एवाय कामीन् ॥ — — — — इह परम आख्यं ब्रह्म वे (१) ।
दाव कारणं वापि ।

End. अर्चनावना विपरीतभावनीत्यादकदुरितसङ्गः । परिश्रियते (१) परिहसन्तु
प्रभृतिशत्रुः । अवतु ब्रह्मण (१) । इति । अभ्यासः अभ्याससमाप्तयेः ।

Colophon. इति श्रीआत्मवट्टकदीपिकाव्याख्यायां ब्राह्मणपरिभाषायां सप्तमीध्यायः ।
समाप्त एव शब्दः ॥ क ख ग घ ङ म भ व तु द ड ढ

विवरणम्—आत्मवट्टकदीपिका काङ्क्षिभाषाव्याख्यानसहितम् ।

No. 51. कर्मनिर्णयः । *Karmanirṇayaḥ* Substance, foolscap paper, 17×4½ inches. Folio, 11. Lines, 5-7 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh Generally correct Complete

A work treating of qualities and actions as essential to Brahma, the Supreme Being, entitled *Karmanirṇaya*, and consequently belonging to the Dvaita system of the Vedānta Philosophy, by Anandatīrtha.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ ० ॥ श्रीविद्वत्प्रासाद नमः ॥ ० ॥ य इत्यने विधीमान
ब्रह्मपूर्वं सदानन्देः । रमाप्रत्ययिने तस्यै सर्ववशसुप्ते नमः ॥ १ ॥ महा-
नाथीनामचां उपसर्गा. ये उपसर्गमेवभूतालानुपसर्गजतिः । सधीजतिः ॥
महद्भानं भास्वन्तु विद्यते ता महाभावाः । परस्मै ब्रह्मचो यन्नामिन्द्रादिक
तन्महादेवान् महन् । महहि तत्पर ब्रह्म अनेधनुचपुर्णेः । तस्यै आहु-
रनुचं ब्रह्मेति ॥ न तद् युक्तः । नुतिन्युक्तिविरोधान् तथाहि नुतिः । सत्य
विरोधान् । तथाहि नुतिः । सत्य ज्ञानममन ब्रह्म । विज्ञानमानन्द ब्रह्म ।
य. सर्वत्र. सर्वविद् यस्य ज्ञानमयं तपः । तथादेतद्ब्रह्मनामरूपमन
च ज्ञायते ॥

End. मामे चैवमसि सत्य ते प्रतिजामि प्रियीदसि मे । विज्ञानमानन्दमपाति दातुः
परापरा (१) विष्टमानन्द तदिह इत्यादि नुतिष्युतिभ्यः ॥ ० ॥ नमो

भाषायायाऽमरकोशस्युपे ॥ (१) ॥ यदा ब्रह्मनादान प्रियाय प्रथमी
पिष्ट (१) ॥ ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थैकहस्ताक्षराचार्यविरचिते कर्मानन्दयः नाम ॥ १ ॥
श्रीमच्छ्रीविष्णुसूक्तम् ॥ १ ॥ पुनश्चतुर्थमप्युक्तम् ॥

विरचय—प्राज्ञनिष्ठमुक्तवादिप्रतिपादनविषयककर्मनिर्वाहार्थं निबन्धः श्रीमदानन्द
तीर्थविरचितः ॥

No. 52. कर्मोन्निर्णयः । *Karmahirṇyāḥ* Substance country
made white paper, 13×4 inches. Folia, 9 Lines 2-12 in a page
Character, *Nāgara*. Date, *Samvat* 1801 Appearance, old Generally
correct. Complete

Another copy of the same work

विरचय—प्राज्ञमुक्तम्

No. 53. कल्पतरुपरिमलः । *Kalpataru parimalah* Substance,
country made white paper, 16×6 inches. Folia, 44* Lines, 4-11 in
a page. Character, *Nāgara*. Date, *Samvat* 1805† Appearance, not
very old, partly worm-eaten, and written by different hands Prose
Not correct Incomplete (containing the 4th chapter only)

A commentary on the *Vedānta Kalpataru*, entitled *Parimala*
by *Apya Dikshita*. Complete work published in Bombay

Beginning. श्रीमान्ब्रह्मर्षी (१) नमः आद्यविरचयद्वयदेवात् चक्षुषविविधयोरिति सुप्र
क्रमेण आगतो तदर्थेदिति (तदर्थेनादिति १) आद्यान् प्रधानकर्मणां आद्य
मीचिन्त्यादिति भावः ।

End. कल्पतरुपरिमलविरचयनार्थेन श्रीपादसत्तुल्यैश्च दक्षिण अथमर्थे भाष्यकारा
आमिसो वृत्तिं भोगमात्मार्थे (१) + + इत्यां श्रीमत्परो (१) न भवतीति
कल्पतरुपरिमलविरचयदे तं कल्पतरुपरिमलविरचयः ॥ ॥

* The fourth chapter has four sections each having separate folio marks.

† The date is evidently inaccurate, judging from the appearance of the
last five folia, which are older than the rest the date may be 1805, but the
other folia must have been written at a subsequent date.

Colophon. इति श्रीमद्वराहकृष्ण + + + शुभ श्रीमद्वैतविद्याचार्यश्रीविश्वनाथि
श्रीरंगराजाभिरवरसूनीरप्यदीक्षितस्य कृती वेदांतकल्प + + मयं चतुर्था
ध्यायस्य चतुर्थः (१) समाप्त. श्रीसंवत् १८५५ पीप।

विवरणम्—श्रीपद्मदीक्षितविरचिता वेदान्तकल्पतरुटीका परिमप्याया। अत्र चतुर्थाध्याय-
मात्रं वर्तते।

No. 54. कल्पतरुपरिमलः। Kalpataru-parimalah Substance,
country-made white paper, 14x5 inches. Folia, 364.* Lines 2-9 in
a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1885† Appearance, fresh,
but slightly wormeaten in parts, and written by different hands.
Prose. Not correct. Incomplete (containing only the first chapter and
the first two sections of the second).

The first part of the work noticed last from the beginning
upto the first two sections of the 2nd chapter.

Beginning. श्रीं नमः। श्रीमच्छेसाय नः (१) श्री सरस्वत्यै नमः शुद्धमिदं पद्विदमये दिभुत-
मपि तत्र बोधितं प्राप्तेः। अक्षरं च शिवमधीयन् यदा मतिं व्याकरीति
कल्पतरुः। कल्पतरुपत्रार्थः (१) अक्षरं च शिवमधीयन् (२) व्याकरीति
पुपुह्य। तदने (तदने १) विचार्येनं नमति नोदं परिष्कारं ॥ १ ॥ यावन्ती
निबिम्बते (निबिम्बते १) विदुषा व्याख्यानचातुरीभेदाः। सर्वेषामपि विद्या-
मयमयकारं ददाति पुष्पकवत् ॥ २ ॥

End. परं च सिद्धमद्वैदिकतत्त्वोपनिषदं रामस्य पञ्चावतारमाध्यात्मकम् नमपि
शुक्लोक्तीतीत्यलं प्रपद्ये ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपाद्वराहकृष्णवि (१) श्रीशुभश्रीमद्वैतविद्याचार्यश्रीविश्वनाथि-
श्रीरंगराजाभिरवरसूनीरप्यदीक्षितस्य कृती वेदांतकल्पतरुपरिमल इति-
यस्याध्यायस्य द्विः (१) पादः ॥ ३ ॥ श्रीमच्छेसाय नमः

विवरणम्—पूर्वोक्तविरचितनिबन्धसारस्वती द्वितीयाध्यायद्वितीयपादान्तिकोऽयं निबन्धः।

* Each section of a chapter having separate folio marks like the codex
noticed last.

† The date is written at the end only of the first section of the first chapter.

No. 55. कल्पतरुपरिमलः । Kalpataru-parimalah. Substance, country-made white paper 12×4 inches. Folia, 100. Lines, 6-11 in a page. Character Nāgara. Date, Samvat 1757. Appearance, old, and worn out in parts. Prose. Generally correct. Incomplete

Only the last section of the first chapter of the work noticed last.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कल्पतरुपरिमलाख्यनिबन्धोद्यममपादस्य अतुल्यपरिच्छेदमात्रं वर्तते ।

No. 56. कल्पतरुपरिमलः । Kalpataru-parimalah. Substance, country-made white paper, 15×5 inches. Folia, 30.* Lines, 2-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh Prose. Not correct. Incomplete

Only the last two sections of the second chapter of the same work.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कल्पतरुपरिमलाख्यनिबन्धोपदिष्टोपाध्यायस्य केवलं तृतीयचतुर्थपरिच्छेदौ वर्तते ।

No. 57. कल्पतरुपरिमलः । Kalpataru-parimalah. Substance, country-made white paper, 15×5 inches. Folia, 122. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1885 Appearance, old, and slightly worm eaten in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

Only the last two sections of the third chapter.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् निबन्धोपाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपरिच्छेदमात्रम् ।

No. 58. कैवल्यकल्पद्रुममहितात्ममाम्नाज्यमिदिः । Kaivalyakalpa-druma-mahitātma-sāmrājya-siddhiḥ. Substance, country-made yellow paper, 12×9 inches. Folia, 74. Lines, 16-20 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing slightly effaced in parts. Generally correct. Incomplete.

* Each section having separate folio marks.

This codex contains only the first half of the text entitled *A'tmasāmrajya-siddhi*, a work on the Vedānta Philosophy, treating of the universal kingdom of the soul, with its commentary under the name of *Kulpadruma*, by Gaṅgādhara Sarasvatī, a pupil of Rāmacandra Sarasvatī.

[illegible]

Beginning of the Text. गद्यापूरयचनितप्रदानमभीदीप्यभीतामानिर्दतीमचनतमवां
संनितं वीचमाम वीचमामावे, प्रदत्तममता नदयंदर्मोनिर्दोषभाते उच्यते
परमानंदमूर्तिः त्रिवी मः १ । आरं आरं अनित्यमिदं आतमिदं इति
ध्यायं ध्यायं पश्यतिमुखा + + तममनिर्दयं ॥ पारं पारं मयदि परमानंद-
पीयूषधारां मवीभूयो निजगुह्यदाभोज + + + ममामि ॥ २ ॥ उवाच
विश्वमुद्दिनि मय निवसत्यंते वदयेनि यत् सत्त्वानमुवाचवदनवधि रैतदधा-
त्रीभूतिः ॥ मयावत्तुल्यपदसुनिपु विभाव्येवं विनोके परं उच्यते ॥ तद्वि-
तस्य रूपदा त देविनेत्रं भजे ॥ ३ ॥ अवीदेवादानमप्ययममाधानमिदमे-
विश्वउल्लासां अरदिदमसारं विश्वजतां अरदिवासात्मयवर्तितां हित-
मिदं मुमुचां (मुमुचयां १) उच्य विमवि निरुदाम- मुमवरं ॥ ३ ॥

End of the first half of the Text इत्येव कर्त्तव्यो भवति परवचः पाञ्चम्यस्य
 मधेदुःखस्य तं वेति करति न च जनिजातममृतमयोदान् । तं सर्वं
 मधेदुःखममृतमविषया आकराज्यमिदं तापस्यं महता मुक्तिमिच्छ-
 विरः सुवसायादप्य ॥ २० ॥ २० ॥ २० ॥ ० ॥

End of the Commentary. विष्णुसहस्रनामोक्त्यादिनामनी ग्रन्थस्य समाप्तिः ॥

इति स्पष्टतरं दर्शयतीति आत्मनामएवात्मसामान्यत्वम् इति सिद्धं ॥ ५४ ॥
 श्रीः । विधूय विमतध्यातमातरे परिशीलितं प्रतीचि जगदध्यासादधारी
 पोऽयं दर्शितः ॥ श्रीः ॥

Colophon of the Commentary इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्यश्रीमदानन्द
 सरस्वतीपुत्रपादप्रियेष्ट गंगाधरसरस्वत्याज्यभिरुक्ता विरचितायामात्म
 सामान्यसिद्धिनाम्न्यायी कैवल्यकण्ठदुःसाध्यायामधारीपत्रकरणाया पूर्वाह्णं
 सप्तपुष्पं ॥ ० ॥

विवरणम् - आत्मसामान्यसिद्धिनामकस्य वेदान्तनिबन्धविशेषस्य कैवल्यकण्ठदुःसाध्यायिणीका
 श्रीगंगाधरसरस्वतीविरचिता ।

No 59. सटीकगौडपादोद्यभाष्यम् । *Sattika gauda-pādīya-bhāṣhyam*
 Substance, country, made white and yellow paper, 16×8 inches. Folio,
 31 Lines, 8-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Generally correct. Complete (except
 only the second and third chapters)

This codex contains the text of Gauda-pādīya-lārikā, or
 verses on the Advaita system of the Vedānta Philosophy, with
 the gloss of Śaṅkarācārya and its commentary by Bhagavadānanda,
 a pupil of Suddhananda.

Beginning of the Commentary श्री श्रीगणेशाय नमः आत्मसाधनाभ्येनार्हं प्रतिपाद
 यता तत्त्वव्यतीकृत्य इतस्तु निष्कालमर्थादुक्तमिदानीं तन्निष्कालमुपपत्ति
 प्राधान्येनास्मि प्रतिपद्युः सुखमिति दर्शयितुं प्रकरणांतरमवतारयन्नादी
 दृष्टान्तिभ्यः (३१ १) यं तच्छिन्ने इह संमतिमाह

Beginning of Śaṅkarabhāṣya श्रीं नमः प्राप्ते इति न विद्यते इत्युक्तमिदं
 मेवादितीयमित्यादिभिरुक्तिभ्यः आत्मनमात्रं तत्त्वोपपत्त्यादि इतस्तु नैतत्त्व शरतोऽ-
 धारयितुं (प्रकारयितुं १) मिति द्वितीयं प्रकरणाभ्यास्यते पितृव्यस्य (दस्य १)
 भावी नैतत्त्वमसत्यत्वमित्येव कस्य सम्बन्धो वास्तव्याभिधानां भावानां
 पदार्थानां अत्रवयवत्वमानानामाहुः कथमि (कथयन्ति १) मनोविषय प्रमाण-
 कुत्रथा नैतत्त्व इत्युक्ता चेतस्त्वानामिति अतः शरीरमध्ये स्थानं यथा
 तत्र हि भावा उपलब्धेर्वा भवेत्तद्वत्त्वादयो न बहिः शरीरात् तज्ज्ञातुं
 वितथा भवितुमर्हेति ॥ ० ॥

Beginning of the Text. श्री ० वैतथ्यं सर्वभाषाणां सप्त आहुर्मनीषिणः सन्त्यानाहु (१)

भाषाणां संवातलेन हेतुना १

End of the Text. न कश्चिज्जायते श्रीवः संभवोऽस्य न विद्यते । एतत्तदुत्तमं सर्वं यत्

विद्यितुं प्रजायते ३८

End of Sāṅkarabhāṣya. तच्चात्र कश्चिज्जायते जीव इत्येतत् पूर्वपूर्वायत्नेनीक्रान्ता

मथानामितदुत्तमं सर्वं यद्यिन् सत्यसदपि ब्रह्मस्यैवभावमपि किंचिन्न जायत
इति ३८

Colophon of Sāṅkarabhāṣya इति श्रीसीर्विदभक्तपुण्यपादत्रिण्यस्य परमहंस-

परिव्राजकाचार्यस्य शंकरभक्तवतः कृतानाममग्राव्यविरचयेऽहंताव्यं द्वितीयं
प्रकरणं समाप्तम् ३

End of the Commentary. स्वभाषतोऽत्रलं हेतुकर्तव्यं तत्रैव हेतुमन्मदाह अत इति

हेतुंतरमेव स्पष्टयति यथादिति सप्तपदे व्यापदे पूर्वेषु संवेचिति शिवः
इतिमथोऽहंताप्रकरणपरिसमाप्तिं धीमवति ३८

Colophon of the Commentary. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छुक्लानंद-

पुण्यपादत्रिण्यमगवदानंदेन विरचितायां श्रीकपादीयभाष्यटीकायामहंताव्यं-
रथं द्वितीयं समाप्तमगमत् ३ ॥

विरचयम्—श्रीमत्तदालन्दकृतटीकासम्पन्नितप्रह्वरभाष्योपेतयौकपादीयकारिकावयोऽयं निबन्धः ।

पुनरिदं निबन्धं द्वितीयद्वितीयप्रकरणे विद्यते । तत्र द्वितीयं प्रकरणं नैतव्याख्यं, द्वितीयद्वि-
हंताव्यमिति ।

No. 60. सभाष्योत्तरगोता । Sābhāṣyōttaragītā. Substance, country-made colourless paper, 14×5 inches. Folia, 22. Lines, 11-12 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, and worn out. Verse and prose. Generally correct. Incomplete (upto the end of the 2nd chapter only.)

This codex contains the text of the Uttaraṅgītā with the gloss of Gauḍapādāchārya.

Beginning of the Gloss. श्रीमद्वैत नमः । अहं ईदं सविदानन्दमवाप्तमवगोचरं ।

आत्मानमविलाधारमात्रदेवोत्पिदये । इह सत्यं भववान्मूर्तो भक्त्येव
भवदुपदिष्टमात्रतलोपदेवं विषयभीषावस्थेन विष्णुः पुनरदंशमवस्थं
प्राप्तुं भववत्तं वृष्टति ।

इति श्रुत्वा तं ब्रूमहेति प्राणनाभयवाक्यमाश्रयत इति सिद्धं ॥ १४ ॥
 श्रीः । विष्णु विमलवर्तमाने परिकल्पिते ब्रूमीति जगदुपलब्धवाचो-
 योऽयं दर्शितः ॥ श्रीः ॥

Colophon of the Commentary. इति श्रीमत्पद्मसंघपरिभाषकाचार्यश्रीमदामर्ष-
मरम्भतीर्थमुपाध्यायिणेन संभाषणसरसव्याख्यभिषुक्तं दिग्बितायामाग-
मामागमिसिद्धिदायायां श्रीकृष्णकव्यदुमास्तोत्रमध्यायीपद्मसंघाचार्यं पुण्यां
मयुषे ॥ ० ॥

विद्यारम्भम् — आत्मसाक्षात्कारसिद्धिमात्रकस्य विद्वान्निबन्धनिर्देशस्य कौशल्यं कथमुक्त्याभिप्रेतं कृतं ।
 श्रीमन्महाभारतसौविचरिता ।

No. 59. मटीकगोडपादीयभाष्यम्। Ratika-gaṇḍa-pādīya-bhāṣyam.
Substance, country-made white and yellow paper, 16×8 inches. Folia,
31. Lines, 8-17 in a page. Character, Nāgara. Date, 1. Appearance, fresh. Verso and prose Generally correct. Complete (except
only the second and third chapters).

This codex contains the text of Gauḍa-pāṇīya-kārikā, or verses on the Advaita system of the Vedānta Philosophy, with the gloss of Saṅkarācāryya and its commentary by Bhagavadśaṇḍa, a pupil of Śuddhānanda.

Beginning of the Commentary. श्री श्रीमच्छ्रीमद् भगवत् श्रीमद्वाल्मीकीयैः प्रणीतः
यथा तत्प्रत्यक्षम् इति तन्मिथ्यात्वमर्थानुवृत्तिनिवृत्तिं तन्मिथ्यात्वमुपपत्ति-
प्राधान्येनापि प्रतिपत्तुं सुखमिति दर्शयितुं प्रकरोत्यन्तरमन्तरमन्तरादौ
इत्यन्तरि (इति ?) श्री तथिम् इत्यन्तरमन्तरादौ

Beginning of *Sankarabhasya*. श्री गुरुभ्यो नमः । ज्ञानं ज्ञाते ज्ञेयं न विद्यते इत्युक्तमिह-
 निपातितीक्ष्णमिवादिशुभित्यर्थः । आह भगवन् । ततोपपत्त्यापि द्वेषोऽसौ वैतथ्यं प्रकरोते-
 धारयितुं (सधारयितुं ?) मिति द्वितीयं प्रकरणमारभ्यते । चित्तव्यस (चल ?)
 भावी वैतथ्यमसत्यत्वमित्यर्थः । कस्य सत्त्वेन ? साक्षात्प्राप्तिकामां भावानां
 पदार्थानां भ्रष्टत्वमश्वत्थमानामात्मनः । कथयति (कथयन्ति ?) भगवोपपत्तिः प्रमाण-
 कुशलाः । वैतथ्ये हेतुमाह । चेतस्त्वानामिति । अतः । शरीरमध्ये स्थानं देवा
 सत इह भावा उपपद्यन्ते । पर्यतद्वत्तादयो न बहिः । शरीरात् । तस्मात् । ते
 चित्ता भवितुमर्हन्ति ॥ ० ॥

Beginning of the Text. श्री ० वैतथ्यं सर्वभावानां स्वप्न आहर्त्मनीविषः अस्तस्यानात् (?)

भावानां संवातत्वेन हेतुना १

End of the Text. न कश्चिज्जायते जीवः संभवोऽस्य न विद्यते । एतत्तदुक्तं सत्यं यत्र
किञ्चिन् प्रजायते ४८

End of Sāṅkharabhāṣya. तस्मात् कश्चिज्जायते जीव इत्येतन् पूर्वमुपायत्वेनीकानां
सत्यानामस्तदुक्तं सत्यं यच्चिन् सत्यस्वरूपे त्रयस्यासमाधेयमपि किञ्चिन्न जायत
इति ४८

Colophon of Sāṅkharabhāṣya. इति श्रीगीर्वाणभगवत्पूज्यपादमिथिल परमहंस-
परिभाषकाचार्यस्य संस्कारभगवतः कृतावामनशास्त्रविहरणेऽर्चिताय्य वृत्तीयं
प्रकरणं समाप्तम् १

End of the Commentary. सभाषतोऽमलं हेतुवर्तकं सर्वत्र ईश्वरमाह यत इति
ईश्वरमेव स्पष्टयति यथादिति सप्तमं व्याचष्टे पूर्वेषु दधीजिति शिवः
इतिशब्दोऽर्चितामकरपरिसमाप्तिं धीतयति ४८

Colophon of the Commentary. इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्यश्रीमच्छुहानंद-
पूज्यपादमिथिलभगवदानंदेन विरचितायां गौडपादीयभाष्यटीकायामर्चिताम-
र्यं वृत्तीयं समाप्तमगमत् १ ॥

विहरणम्—श्रीभगवदानन्दकृतटीकासम्पन्नितमहर्षभाष्योपेतगौडपादीयकारिकावृत्तीयं निबन्धः ।
पुनर्द्विजिन् केवलं द्वितीयवृत्तीयप्रकरणे निबन्धे । तत्र द्वितीयं प्रकरणं वैतथ्यात्, वृत्तीयचा-
र्चितामिति ।

No. 60. सभाष्योत्तरगीता । Sābhāṣhyōttaragītā. Substance,
country-made colourless paper, 14×5 inches. Folia, 22. Lines, 11-12
in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old,
and worn out. Verso and prose. Generally correct. Incomplete (upto
the end of the 2nd chapter only)

This codex contains the text of the Uttaragītā with the gloss
of Gaudapādāchāryya.

Beginning of the Gloss श्रीभवान्ये नमः । अखंडं सच्चिदानन्दमवाचनसंगोचरं ॥
आमानमसिद्धाधारमात्रवेधीटसिद्धये ॥ इह खलु भगवानर्जुनी धर्मक्षेत्रे
भगवदुपदिष्टमात्मतत्त्वोपदेशं विषयमीश्वरत्वेन विष्णुश्च पुनस्तदेवात्मतत्त्वं
शान्तं भगवन् पृच्छति ॥

Beginning of the Text. अर्जुन उवाच ॥ यदेकं निष्कम्बं ब्रह्म षोडशोत्तमं निरञ्जनं ।
अप्रतर्प्यमविमोघं विनामोघमिषम्वितं ॥ १ ॥ कारणं धीमनिर्मुक्तं हेतु-
साधनमव्ययं ॥ इदं यत्पुनश्चर्यते ज्ञानं त्रियसुदुर्लभं ॥ २ ॥ तत्पञ्चादेव
सुप्तेन यज्जानादद्भुतिं केन च ॥

End. (शान्ति)

Colophon. इति श्रीगीतपादाचार्यविरचितायां सत्त्वबोधाद्याख्यायां द्वितीयाध्यायः ॥
श्रीमन्नारदो नमः ॥

विवरणम्—श्रीगीतपादाचार्यविरचितभाष्यसहितगीताद्वयोपनिषत् ॥

No. 61. तत्त्वबोधः । *Tattwabodha* Substance, country-made white paper, 12x4 inches. Folia, 189. Lines, 6-10 in a page. Character, Bengali. Date, S'aka 1632. Appearance, very old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A work on the Vedānta philosophy, entitled *Tattwabodha*, complete in six lectures, viz., (1) *Īśvaravāda* or a discussion on the existence of God, (2) *Jīvavāda* or a discussion on the nature of the soul, (3) *Māyavāda* or a discussion on *Māyā* or illusion, (4) *Utpattivāda* or a discussion on creation, (5) *Sādhnavāda* or a discussion on religious service, and (6) *Muktivāda* or a discussion on salvation. Compiled by *Lakshminārāyaṇa Dāsa*.

Beginning. श्रीं नमो नमोऽय ॥ सद्गीतकृततामुपैव प्रकृतिर्वैखान्स्या सत्यंदा
सत्त्वादिदयकारिणी भवति यत्तद्व्यापकत्वया ॥ तत्त्वज्ञेयविशिष्यमभिधि-
नत्वाप्यनैति स्वयं यत्तत्तद्व्यापकत्वयि प्रकृतिर्वैखान्स्या सत्यंदा
यत्प्रतिविम्बकीयुभयमेव मुहूर्त्तं च कार्यं फलोद्दिष्टायां निजया परापर-
तया प्राप्तादयान्तां विना श्रया विज्ज्वयोश्च कारणमथो नेहमजानु मयं
यद्गता निरपेक्षया यत्तु विना मुक्तिरन्दासुत्तमा ॥ अन्तर्धानितयैव जीव-
वदसो जीवेषु कालवयोद्दिष्टायां विहतस्य बन्ध सहप्रामि(१) अद्वयमुक्तिः ॥
कार्यं कारणमभि तत्प्रतिनिधिं प्राप्तामिह विद्यया रूपं व्यापकत्वया-
सविद्यतत्वात् न तैरीदृशं ॥ अन्तर्धानितयैव जीववदसो जीवेषु कालवयो-
वदसो जीवेषु कालवयोद्दिष्टायां विहतस्य बन्ध सहप्रामि(१) अद्वयमुक्तिः ॥
कार्यं कारणमभि तत्प्रतिनिधिं प्राप्तामिह विद्यया रूपं व्यापकत्वया-
सविद्यतत्वात् न तैरीदृशं ॥ अन्तर्धानितयैव जीववदसो जीवेषु कालवयो-
वदसो जीवेषु कालवयोद्दिष्टायां विहतस्य बन्ध सहप्रामि(१) अद्वयमुक्तिः ॥

अपि ब्रह्मैव तदन्तु पुनः । 'आद्यस्य' जगती यदैव जगती दृष्टा गता तन्मूर्तेः
 नामानामविधारणादपरितं तन्मूर्ति (१) कथितं सुधीः । लक्ष्मीः नारायणः
 कथितं गच्छतीतीदृशः सती । रितमीति वदन्त्यं यत् इति दामपरं (१) यदः ।
 आदावोत्तरवादश्च औपवादस्तत् परं । मायावादीमतस्यवादस्तः साधन-
 वादस्तः मुक्तिवादस्तथाप्यथ ग्रंथाः बहुमी ज्ञानान् ॥

End. तदन्तरात्मानं तद्वत् प्राप्तं ततः परमात्मानं प्रतिपद्यते शैवेकीमुत्तमं कथितं
 ब्रह्मविद्यायां (१) इति सप्तवीथी (अथवीथी १) शीघ्र इति निर्दिष्टं ॥ १००० ॥
 नामानामपुराणवेदस्य नामान्वीथ्यं आग्राप्तिनामीडे भेदविरीथिना निज-
 निजव्याख्यानमुक्ताविना (१) । वीथीवेदमन्त्रं निजगुणमादौ वक्तुं
 न्यतः प्राप्ताग्राप्येकनिर्मलविद्यः सत्यः प्रमत्तं च ॥ १००० ॥ १००० ॥
 इति श्रीलक्ष्मीनारायणदाससंस्कृतलक्षणवीथः समाप्तः ॥ १००० ॥ अथाद्याः
 १६३२ ॥ श्रीरत्नं त्रिवन्तं च ॥ १००० ००००००० ॥

Colophon. इति श्रीलक्ष्मीनारायणदाससंस्कृतलक्षणवीथः समाप्तः ॥ १००० ॥ अथाद्याः
 १६३२ ॥ श्रीरत्नं त्रिवन्तं च ॥ १००० ००००००० ॥

विवरणम्—श्रीलक्ष्मीनारायणदाससंस्कृतलक्षणवीथ्याः कथितं दानि कथितं विरचितं ।

No. 62. तत्त्वमुक्तावली । Tattva-muktāvalī. Substance, country-
 made yellow paper, 12×6 inches. Folia, 12 Lines, 7 in a page.
 Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
 correct. Complete.

A work in refutation of Māyāvāda or the separate existence of
 Māyā (ignorance), entitled Tattva Muktvāvalī, by Pūrpānanda
 Kavichakravartin, a Gauḍa Brāhmaṇa.

Beginning. ॥ श्रीरामः ॥ अनुवर्तमानायाम् ब्रह्मपुत्राणां कालस्य च सत्त्वतमाभ्याममी-
 नद्वयानः ॥ बहुकिंच विमानः सन्नेयस्या विमानः स जगति धृतमात्रः
 पुत्रकीर्तिमान् ॥ १ ॥ धीराधिबीजं ध्वनतानुमारी प्रातः पुराणं
 पठति ब्रह्मार्थं श्रुतिं भक्तः प्रविधानपुष्पे चैवाद्येतावत्सर्वविद्विद्यताः ॥ २ ॥
 औपनिषद्गीतासंस्कृतं विद्वान् भेदमयीः व्यापयति च पुण्याः । इति कुठं
 तन्मन्त्रमन्त्रं कृतानुमानं बहुधा मनोति ॥ ३ ॥ औपनिषद्संस्कृतं भिन्नः
 परिच्छिन्नो यतः सदा । इत्यादि बहुवी श्रुत्या अनुमानेन चेतनः ॥ ४ ॥
 ननु चटपटयोरेकं चटेत यत् प्रमत्तव्यात् नमोर्नहि यदि तद्वद्व्यापकं
 भवेद्यमिव स्यात् ॥ ५ ॥ साक्षात्कृतमसीति वेदविद्य (१) वाक्यं तु कवि-
 यते तस्यामे कुर्वते स्वकीयमार्गदेदीर्घयिता जनि । तच्छब्दो न्ययमेक

अपि ब्रह्मैव तद्वत् पुनः । आद्यन्धं जगती यथैव मनसो दृष्टा सतां तत्कृती
नामाभासविचारवाच्यपरितं तर्ह्येति (१) कथितं सुधीः ॥ सखीः मारायचः
कथितं तत्त्वबोधोदयः सतां । तितर्ह्येति वद्व्यं यत् यदि दामपरं (१) परः ।
आदावीवरवादय औपवादस्ततः परः । मायावादीस्तत्त्ववादस्ततः साधन-
वादकः मुक्तिवादस्तथाप्यत्र त्रैयाः ब्रह्मोक्तमान् ॥

End.

तदन्तरात्मानं प्रथमं प्राप्य ततः परमात्मानं प्रतिपद्यते तैत्तिरीयमीमांसकानि
ब्रह्मणि चादने (१) इति सखदीधी (सखदीधी १) नीच इति सिद्धं ॥ ० ॥ ॥
नामाभासपुराणवेदवचनान्वाचीय आशान्तिमानोटे भेदविरिधितो निज-
निजस्थानाख्यानसुखादिनां (१) । पीपायेदमलङ्कृतं निजगुणैर्गङ्गाप्रकुर्व-
न्वतः शास्त्रज्ञानविषेकनिर्गलधियः सतः प्रसक्तु च ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ ॥
इति श्रीमत्तैत्तिरीयारायचदाससंस्कृतसखदीधायः समाप्तः ॥ ० ॥ ॥ शकाब्दाः
१६११ ॥ श्रीराम त्रिपराय च ॥ ० ॥ ० ० ० ० ० ० ॥

Colophon.

विरचय—श्रीमत्तैत्तिरीयारायचदाससंस्कृतसखदीधायः कविर्द्वैतान्तिकनिबन्धविशेषः ।

No. 62. तत्त्वमुक्तावली । *Tattva-muktāvalī*. Substance, country-
made yellow paper, 12×6 inches. Folia, 12. Lines, 7 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

A work in refutation of Māyāvāda or the separate existence of
Māyā (ignorance), entitled *Tattva Muktaṭāvalī*, by Pūrṇānanda
Kavichakravartin, a Gauḍa Brāhmaṇa.

Beginning. ॥ श्रीरामः ॥ अनुगतजनपाला मूर्ध्नुपालकालकचतुरतमालगामनी
नन्दबासः ॥ बहुकिरचविमानः सन्नेत्रस्या विमानः स जयति धृतमासः
पुत्रुकीडाविभावः ॥ १ ॥ पीरायिकीयं समतानुसारी वातः पुराचं
पठति प्रकाशं यथेति भक्तः प्रविधानपूर्व्यं सदायताम्यव्यतिथिद्वेषताः ॥ २ ॥
ओवाकनोदेकसमं विद्वान् भेदमयोः व्यापयति आनुता । मुक्तिं कृतिं
संवचनप्रमाणं ललानुमानं बहुधा तर्ह्येति ॥ ३ ॥ ओवीयं ब्रह्मचो भिद्यः
परिच्छिद्यो वत. सदा । प्रत्यादि ब्रह्मो त्रैया अनुमानेषु द्वैतः ॥ ४ ॥
ननु सटपटयोदेकं घटेत वक्तुं प्रमेयत्वान् चमथीर्नहि नहि तद्वदयथावत्
प्रमेयधैव स्यात् ॥ ५ ॥ साक्षात्तत्त्वमसीति वेदविषय (१) वाक्यं तु यदि-
चते तस्याथे कुरुते स्वकीयमतनिर्देशोपयिता मतिः । तच्छब्दो प्रयमेक

भेदक इह तं यत्र भेदो यतः पक्षो भीषमिता तमिव न हि तदाकाशे
एवाह्वयः ॥ ६ ॥

End.

गुणानुपगुणितवाक्ये सद्यसि दीर्घं खली न जानु मुचं । अनिमयमन्दिर-
मध्ये पञ्चमि हि पिपीलिका चिह्नम् ॥ ११८ ॥ ये भगवता इति धीं तनुते तु
दीर्घं यद्यनु नाम मुच्यन्तुनमुचं (?) मुच्यन्तः । आलोकयन्ति किल ये य
मुचं न दीर्घं तं साधयः परमभी परितोपयन्ति ॥ ११९ ॥ पूर्यान्दकविः
कृतिभेदवती भीषल भेदाश्रिता तत्त्वतत्त्वविवेकवाक्यमुभया श्रीविष्णुमन्त्र-
मया ॥ साधो सुगुणपदप्रबंधमपुरा तत्पठ्यतां ब्रूयतां भी भी भीमवती
तया (भागवतीतया ?) मनसि चेद्विनिर्भेदाश्रिता ॥ २० ॥ नामालंकार-
मुक्ता, बहुमधुरपदवाचसम्प्रद्वितवीः पीयूषप्रवाहप्रकरमुल्लिखिता वाच-
सर्थाश्वलागो विज्ञानानन्दकभक्ति (: ?) सुगुणप्रमुखादीवलीमिषा हीनी
(ना ?) मन्त्रानां कंदर्पे निवसन्तु सततं तत्त्वमुक्तावलीय ॥ १२१ ॥

Colophon.

इति श्रीगीकपूर्यान्दकविचक्रवर्तिविरचिता तत्त्वमुक्तावली भाषावाङ्मयवी
समाप्ता ॥

विवरणम्—श्रीपूर्यान्दकविचक्रवर्तिविरचितभाषावादविदूषयतत्त्वमुक्तावलीनामकीर्त्य निबन्धः ।

No. 63. तत्त्वमुक्तावली । *Tattwa-muktāvalī*. Substance, country-
made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 11. Lines, 8-9 in a
page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn
out, torn, and writing effaced throughout. Verse. Not correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 64. तत्त्वमुक्तावली । *Tattwa-muktāvalī*. Substance, country-
made yellow paper, 18×4 inches. Folia, 8. Lines, 6 in a page.
Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

A third copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 65. तत्त्वयोगविन्दुः । *Tattwa-yogavinduh.* Substance, country-made white paper, 9×3 inches. *Folia*, 22. *Lines*, 2-9 in a page. Character, *Nāgara*. Date, *Samvat* 1847. Appearance, old, and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains a work treating of several kinds of *Rāja Yoga*, entitled *Tattwa-yogavindu*, by *Paramahansa Rāmachandra*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री श्रीनिरंजनाय ॥ अथ राजयोगप्रकारो लिख्यते ॥ राजयोगस्य इदं कथं येन राजयोगेन अनेकराज्यभीयसम एव ॥ अनेक-
वार्षिकविनोदमेव च सम्य एव बहुतरकात् शरीरस्थितिर्भवति । स एव राजयोगः ॥ तस्य एते मेद. (दाः १) ॥ क्रियायोगः ॥ ज्ञानयोगः ॥ लयायोगः ॥ हठयोगः ॥ कर्मायोगः ॥ लययोगः ॥ ध्यानयोगः ॥ मनयोगः ॥ लक्ष्ययोगः ॥ वाचनायोगः ॥ शिवयोगः ॥ शक्तयोगः ॥ अद्वैतयोगः ॥ राज योगः ॥ सिद्धयोगः ॥

End. आसनं इदं कर्तव्यं ॥ पवनः स्थिरः कर्तव्यः ॥ एतादृशः क्षणिक्रियमः सिद्धस्योक्तं (१) ॥ ॥ ॥ अतःपश्चात्प्रां यदा बहुज्ञानदः स्वल्पेण प्रकाशते सद्गति योगः कथ्यते । राज + + + अक्षयदुःखनाम कथनं ।

Colophon. इति श्रीपरमहंसा (१) श्रीरामचंद्रविरचितानां तत्त्वयोगविन्दुः समाप्तः ॥ एवमस्तु ॥ श्रीरत्न ॥ संवत् १८०६ ॥ रामः रामः ॥

विवरणम्—श्रीरामचंद्रविरचिततत्त्वयोगविन्दुनामकराजयोगविवरणः क्षणिक्रियमः ।

No. 66. तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्या । *Tattwa prakāśikāvyākhyā* Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. *Folia*, 44. *Lines*, 10-11 in a page. Character, *Nāgara*. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing destroyed in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

A commentary on *Tattwa Prakāśikā*. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ॥ श्रीरत्न ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीम् । लक्ष्मीकरतन्त्राभोजनान्नमोदपदाभुज ॥ प्रथमानि द्वयवीर्यं द्विस्तापकवर्जिनं ॥ श्रीमदानंदतीर्थपाचार्यवर्याबुद्धय ॥ शिवेद्रादि-
श्रीरीशुपानादध्यादभिवादये ॥ १ ॥ जयतीर्थमुज्ज्वला भक्त्याकाशं मुह्यपि तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यां यथामतिं विवृणुते ॥ २ ॥

मेदक 'रहल' तन मेदी यतः यही खोपमिता खमिष न हि तदाकार्य
एतादृशः ॥ ६ ॥

End.

गुणायुष्यगुणितवाकी यगयति दीपं खली न जातु गुच्छ । मणिमयमन्दिर-
मध्ये यमसि हि विप्रीलिका शिष्टम् ॥ ११८ ॥ ये मन्त्रा इतमिथी तनुने तु
दीपं यग्यन्तु माम् गुणयन्तुमगुच्छं (?) गुणयन्तुः । चाभीकयसि किल वै च
गुच्छं न दीपं ते सापयः परमभी परितोषयसि ॥ ११९ ॥ पूर्णानन्दकवेः
हविर्भगवती जीवस्य मेदादिता तस्यातस्त्रिदेवराज्यमग्रा श्रीविष्णुमता-
मता ॥ साध्वी सुधूपदपदमधुपुरा तप्यन्तां श्रूयतां भी भी भीमवती-
भमा (भानवतीभमा ?) ममसि चेदस्मिन्नेवैवद्विज्ञिता ॥ १२० ॥ माभालंकार-
युक्ता चतुस्रपदवाचसपञ्चदशितरीः श्रीयुष्मत्प्रदात्मप्रकरमुल्लिखिता चाह
सर्वोत्पत्तौ विशाखाभन्दैकमुनि (: ?) गुणयन्तुमग्रादीपमेतेन श्रीनी
(ना ?) मन्त्रागो कंडर्देशे निवसन्तु यतस्तत्त्वमुक्तावलीयं ॥ १२१ ॥

Colophon.

इति श्रीगीर्णपूर्णादकविचक्रवर्तिविरचिता तत्त्वमुक्तावली मायावादपूवची
समाप्ता ॥

विवरणम्—श्रीपूर्णानन्दकविचक्रवर्तिविरचितमायावादविद्वज्जलसमुक्तावलीनामकीऽयं निबन्धः ।

No. 63. तत्त्वमुक्तावली । Tattva-muktāvalī. Substance, country-
made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 11. Lines, 8-9 in a
page. Character, Nāgara. Date, f Appearance, very old, worn
out, torn, and writing effaced throughout. Verso. Not correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणम्—श्रीपूर्णानन्दकविचक्रवर्तिविरचितमायावादविद्वज्जलसमुक्तावलीनामकीऽयं निबन्धः ।

No. 84. तत्त्वमुक्तावली । Tattva-muktāvalī. Substance, country-
made yellow paper, 18×4 inches. Folia, 8. Lines, 6 in a page
Character, Bengali. Date, f Appearance, old. Verso. Generally
correct. Complete.

A third copy of the same work.

विवरणम्—श्रीपूर्णानन्दकविचक्रवर्तिविरचितमायावादविद्वज्जलसमुक्तावलीनामकीऽयं निबन्धः ।

No. 68. पञ्चदशी सटीका । *Pañchadaśī Satikā.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 138. Lines, 8-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and written by different hands. Verse and prose. Generally correct. Complete. *

This codex also contains the text of Pañchadaśī and its commentary, Padadīpikā.

विवरणभूतपूर्वम् ।

No. 69. पञ्चदशी सटीका । *Pañchadaśī Satikā.* Substance, country made white paper, 12×5 inches. Folia, about 200. Lines, 3-12 in a page. Character Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and written by different hands. Verse and prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work. The folia are in such disorder that it is with great difficulty that the complete work can be made out.

विवरणभूतपूर्वम् ।

No. 70. पञ्चदशी सटीका । *Pañchadaśī Satikā.* Substance, country-made yellow paper, 13×6 inches. Folia, 46. Lines, 6-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete (two chapters only).

Another (incomplete) copy of the same work.

विवरणभूतपूर्वम् ।

No. 71. पञ्चीकरणविवरणम् । *Pañchīkarana-vivaraṇam* Substance, country-made white paper, 7×3 inches. Folia, 14. Lines, 5-7 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not very old. Prose. Generally correct. Complete

* पुनः कस्यास्य प्रारम्भिकस्य प्रोक्तप्रयोगिकी इत्यनेन शीघ्रचेष्टया नमः । यद्विज्ञानात्मकानि यद्विज्ञानादिनीयते । ते नमः सविदानन्द कुर्वन्त्यात्मदीपिकायाम् ।

End. (नामि)

Colophon. (नामि)

विररथम्—तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यादीयं विररथः ।

No. 67. पञ्चदशीव्याख्या । Pañchadaśīvyākhyā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 188. Lines, 1-20 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1634. Appearance, very old, worn out, torn, and writing spoiled in parts. Verse and prose. Generally correct. Incomplete (having only 13 chapters out of 15, chapters 13 and 14 are wanting).

This codex contains the text of the Pañchadaśī, a famous work on the Advaita system of the Vedānta Philosophy, and a commentary, entitled Phadadpikā, by Rāmākṛishṇa, a pupil of Vidyāranya.

Beginning of the Commentary. श्रीगुरुर्वि नमः ॥ श्रीम् ॥ नमो श्रीभारतीतीर्थ-
विद्यारण्यमुनीवर्ये । प्रत्यक्षस्वविरक्तस्य ज्ञायते पददीपिका ॥ १ ॥

Beginning of the Text. नमः श्रीमत्कृतानन्दमुखादात्मजगन्ने ॥ सविभाषमहानीद-
वाहयार्थैककर्मणे ॥ १ ॥ तत्प्राधान्यरूपं हरेरुपनिर्मलप्रेतस्य । सुखशीलाय
तत्त्वस्य विवेकीयं विधीयते ॥ २ ॥

End of the Text. श्रीमातृविहरीनेन ब्रह्मानन्देन सर्वदा ॥ पाशाय प्राविशः सर्वान् प्राकि
तान् ब्रह्ममानवान् ॥ १० ॥ १५ ॥

End of the Commentary. संक्षुप्तमन्तरि ॥ ब्रह्मानन्देति ।

Colophon of the Commentary. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थ-
विद्यारण्यमुनिविरचितं श्रीरामलक्ष्माण्यविदुषा विरचिते ब्रह्मानन्दे-
विषयानन्दे नाम पंचमोऽध्यायः ॥ ११ ॥ १२ ॥ ॥ इति पञ्चदशीतमं प्रकरणं चो-
त्तमम् ॥ ॥ श्री ॥ संवत् १६३४ ॥ आषाढ शुद्ध १२ मगदिने
निमित्तं हजुरामोपाधिकागामाभिधानेन काशीमध्ये सधर्मम् ॥ कल्याण-
श्रृयान् ॥ श्रीलक्ष्मणे नमः ॥

विररथम्—सटीकपञ्चदशी । तस्य पञ्चदशमु प्रकरणं चोत्तमं तदीदमन्तर्द्वयमन्तरं न स्तः ।

नारं । काष्ठं विचारमुत्तिष्ठमधुना, कथ्यते परं । तत्र पूर्वं य उक्तीर्यः
स एवेहापि मण्यते । पुनस्तत्र न च व्याख्येयकप्रवचनतरीः ॥ एकाप्ये-
ऽपि च सति नैवास्य पुनस्तत्ता । यात्रवस्कीयकाष्टस्य तूपपत्तिप्रधानतः ॥

End. (Not ligible).

Colophon. (Do).

विवरणम्—परमईसपरिज्ञानकथीपुरेयराचार्यविरचितसङ्गद्वारण्यकवार्तिकद्वयीऽर्थे निबन्धः ।

No. 79. बौद्धाधिकारमूलम् । *Bauddhādihikāra mūlam* Substance, country-made yellow paper, 18×5 inches. Folia, 49 (of which fol 1 is wanting) Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete, (except fol. 1).

Another copy of the work noticed in No. 37, though under a different name.

विवरणमूलपूर्वम् ।

No. 80. बौद्धाधिकारटीका । *Bauddhādihikāra tīkā*. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folia, 119, (of which fol. 1 is wanting). Lines, 4-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete, (except the first folio).

Another copy of the work noticed in No. 44.

विवरणमूलपूर्वम् ।

No. 81. ब्रह्मसूत्रवृत्तिः । *Brahma-sūtra Vṛtitiḥ*. Substance, country-made yellow paper, 11×3 inches. Folia, 11. Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not old. Verse and prose. Generally correct. Incomplete.

A short commentary or Vṛtiti by Rāṅganātha on the aphorisms of Vyāsa, generally known as *Brahmasūtra* or *Sārīrakasūtra*, which has been rendered into verse by Vidyānanda Muni. It is based on Saṅkara's *Bhāṣya*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगदाधराय नमः ॥ श्री ॥ प्रत्यक्षमिति मन्त्रं तस्य
वासानसमीपरम् । श्रीवासुदेवं साष्टाङ्गं प्रणम्य सकर्मकम् ॥ "विद्यामन्त्र-
कृतेः श्रीकेशिनिश्चायमूर्तिभिः । संदमज्यासमूहाणां वृत्ति भाष्यानुसारी-
चीम् । आनन्दायमयादात्मपरागाथां ज्ञपावनाम् । निव्यति रंगनाथेन
विहज्यनमनीहराम् । तेषु श्रीकेशु मध्ये—एको विमलसदृशः पुरुषोऽव-
भासकः । श्रीकेशोऽपरीचसिदांतवादी सद्यतयः श्रुटाः ॥ आम्नाभ्यायं तथा
पादं भाष्यमंगतशस्त्रिषा । मास्त्रादिविषये ज्ञाते न तत्समं गतिरुच्यताम् ।

End. (नाभि)

Colophon. (नाभि)

विवरणम्—श्रीरङ्गभाष्यकृतब्रह्मसूत्रवृत्तिरूपोऽयं निबन्धोऽसंपूर्णः ।

No. 82. शास्त्रदर्पणः । *Sāstra-darpanah* Substance, country-
made colourless paper, 15×5 inches. Folia, 45. Lines, 4-11 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out.
Prose. Generally correct. Incomplete

A work treating of the knowledge of the Supreme Being
(Brahma), as also of the means of acquiring such knowledge, entitled
Sāstradarpana, by Amalānanda Yati

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ तदंतरांतरात्पत्नी ररुति (१) संपरिचरतः प्रप्रनिदपणा-
भ्याम् ॥ अविरीक्षेन वेदातवेद्य ब्रह्म निरूपितं तन्मात्रिस्ताधनं ज्ञानं श्रीपाद-
मिहीच्यते ।

End. (नाभि)

Colophon. (नाभि)

विवरणम्—श्रीमदमलानन्दयतिविरचितेशास्त्रदर्पणमिश्रब्रह्मज्ञानतत्त्वाधनविषयकोऽयं निबन्धोऽ-
संपूर्णः ।

No. 83. ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । *Brahma-sūtra-bhāṣyam* Substance,
country made white paper, 8×3 inches. Folia, 89. Lines, 6-9 in a
page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, almost fresh.
Prose Generally correct. Incomplete, (beginning with the 2nd
chapter)

विवरणम्—श्रीवाचस्पतिमिश्रविरचितभामतीनामकमहामुख्यशङ्करभाष्यटीकायास्तृतीयचतुर्थाध्या-
योः कतिपादाश्च सन्ति ।

No. 85. वेदांतकल्पतरुः । Vedānta Kalpataruḥ. Substance,
country-made white and yellow paper, 15×5 inches Folia, 440, (each
section of a chapter having separate folio marks). Lines, 4-14 in a
page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not old Generally
correct Incomplete

A commentary on Śaṅkara's Bhāṣya of the Brahmasūtra,
entitled Vedānta Kalpataru, by Amalānanda Vyāsāsrama.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगीपासाय नमः ॥ श्रीमुद्गरघोषी नमः ॥ श्रीमन्-
सरस्वत्ये नमः ॥ श्री ॥ यद्व्यासं जीवैर्बहुविषयगविभक्तधरं विदुः यद्व्यास-
सत्त्वमिन्नतायीमिच्छति ॥ तदुद्गृह्यमानप्रसक्तमुखसत् तन्न परमं नमस्तान् ।
प्रत्यक्षश्रुतिश्रुतिश्रुतिभिः प्रकटितम् ॥१॥ श्रीधामोदग्रतैरवीधतिनिर्द्वयोभयं
दानयन् प्रज्ञापरिधिमुद्यतिं च मनयन् श्रीम सदीदिति यः ॥ तं ससारसद्वल-
दग्निजनितकोशापहं दक्षिणामूर्तिं निर्मलयोगिचिन्त्यचरणाभीज भजे यद्वरं
॥२॥ भाष्यन्मोक्षमहेमकुम्भदलनवीरुतमन्मौक्तिकबीजार्थज्ञतसत्सुखाद्ययवतुः
श्रीमान् सकंठीरवः ॥ प्रज्ञादीकनिरः प्रमाणनविधी दिव्याह्नितिसमती नियातः
प्रकटीभवत् स हृदयाभीजे समावृत्तिर्द्वि ॥३॥ लनितैः पदविन्यासैर्वा
दृक्कति त्रिभुवनद्वन्द्वैतु ॥ सञ्चाल्यवेदवायुः सरस्वतीं तां नमस्तान् ॥ ४ ॥
भक्तमानविघ्नमिच्छुद्धानमिह करिण रदं । दधतं भक्तानघेशं प्रचीनि
सकलेष्टवदं दधतं ॥ यत्राद्यसूत्रश्रुताश्वीधर्माश्चर्यमनुतिपन्नमाणा ।
प्रसाधयत्यहमामृतस्य त व्यासमायं मुक्तमानर्ताणि ॥५॥ वेदांतार्थतदा-
भासचोदनीरविवेकिन नमामि भगवत्पाद परमहंसधुरंधरम् ॥६॥ स्वयं
प्रत्यक्षमज्ञद्वारचितविवर्धं । यथायांतुभवानदपदमीत सुखं मुनः ॥ ७ ॥

End.

(नास्ति)

Colophon of the first section of the fourth chapter. इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राज-
कान्महानंदपूज्यपादमिश्रपरमहंसपरिब्राजकभगवत्पदस्य व्यासपरमा-
नन्दस्य कृती वेदांतकल्पतरौ चतुर्थाध्यायस्य प्रथमः पादः ॥१॥ श्री
गणेशाय नमः ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—श्रीमदमलानन्दव्यासाश्रमविरचितमहामुख्यशङ्करभाष्यटीकाकल्पतरुनामकोश्यायं धन्यः ।

No. 86. वेदांतकल्पतरुः । Vedānta Kalpatarūḥ. Substance, country-made colourless paper 14×6 inches. Folia, 292. Lines, 7-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains the first and third chapters of the same work, both incomplete, the former wanting the first two folia as well as foll. 18-20 and foll. 24-100, and the latter wanting the last section.

विवरणानुसृतम् ।

No. 87. भामती । Bhāmātī. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 266, (of which the first two are wanting). Lines, 1-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, and written by different hands. Prose. Generally correct. Incomplete, (upto the end of the third chapter only).

Another (incomplete) copy of the work noticed in No 84.

विवरणानुसृतम् ।

No. 88. ब्रह्मसूत्रभाष्यरत्नप्रभा । Brahma-sūtra-bhāṣya Ratna-prabhā. Substance, country-made white paper, 16×6 inches. Folia, 81. Lines, 8-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worm-eaten slightly. Prose. Generally correct. Incomplete, (containing the fourth chapter only).

A commentary on the Sārīra Bhāṣya of the Brahmasūtra, entitled Ratna Prabhā, by Govindānanda.

Beginning. (नाति)

End. मानवविषयं यज्जातं नीत्य सत्यम् स्यादिति । आरीरकस्य (सूत्रस्य) कृता व्याख्या
सतां सुदी । चेतनांभी जगत्सायी सर्वं कर्मा एतद्वदः । यतोऽपि दीर्घावस्थाः
सादृश्येनेति मानवत्वं (१) । यद्यप्यस्योऽपि यतोऽपि कथयतुदने कीलुभाभा
स्वी च कीला कीदृशं मानववद्वयुगी नीत्य राणीवदः । मन्त्रा. वा सा ।

End.

सप्तमिन्द्रनीलमणिमालां कथिदन्विष्य काममणिमालाभाया नृजमयि
मेतावसा खा प्राशं कमेद्वय द्यव्ये । वेदातद्द्विदिने विततं त्रिपुद्गमसं-
मर्गमपवर्गैपदधितोहं । श्रीमदनुपकनयमुक्तसमस्तप्रकमखाय यदु यद-
नुक्तममन्दोषाः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यभगवत्सुविंशत्य (म १) श्रीचरणपरिचरण
निरतनारायणायामविरचितः भेदाधिकारसत्कृतिः समाप्तः ॥ श्रीगुरुः
श्रीपादः ॥ अस्तुतुल्यसुतैः (भूतैः १) संवृते आके दीव्यमवधमिदं
आरुद्रपुं प्रे श्रीमन्निरमममतीनां वीचने वीददत्ता जगिउसुता (१) भेद-
धिकारटीका ॥ नारायणायामविभेदाधिकारसत्कृतिः ॥ लिखिता हरिणा
कायां सत श्रीधरनां सदा ॥

विदारणम्—श्रीनारायणायनमविरचितभेदविहारमृत्कियाण्यभेदविहाराटीकाख्योऽयं निबन्धः ।

No. 90. महावाक्य विवरणम् । Mahāvākya Vīvaranam. Substance, country-made white paper, 10×1 inches. Folia, 21. Lines, 9-11 in a page. Character, Nāgura. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Incomplete, (containing the first chapter only).

A work explaining certain Mahāvākyas or noted sayings, such as 'तत्त्वमसि', &c., eleven in number, entitled Mahāvākyavivarana. Anonymous.

Beginning.

श्रीमच्छेनय चतः ॥ यस्य ज्ञानं (दशज्ञानं ?) प्रभावीतं हृदये सफलं
जगत् ॥ यज्ञज्ञानास्त्रियम् (१) प्रीतिं सौख्यं प्राप्नोति नमः ॥ अथ ब्रह्मज्ञानाय
विद्वान्महाबाह्वर्षे विचारार्थम् ॥ (१) ।

End.

(ग्राहि)

Colophon.

(शान्ति)

विद्वत्पुत्रः—महाकाव्यविद्वत्पाण्डुसहायगणपतिविद्यारकीयं निवेद्यः ।

No. 91. मतङ्गल्लिः । *Mataṅgalvalliḥ*. Substance, country-made white paper, 13×5 inches. Folia, 116. Lines, 13-16 in a page. Extent, 1800 śloka. Character, Nigara. Date, † Appearance, very old. Prose. Not correct. Incomplete.

A commentary on the aphorisms of Matañga. Matañga was an ascetic who worshipped God Śiva in a lonely place in the Himālayas. Pleased with his devotion, the God appeared before him and offered him the boon of salvation, but Matañga asked instead for the power of spreading superior knowledge among mankind. Accordingly, Śiva inspired him with a knowledge of these aphorisms, which are divided into four Pādas, viz., (1) Vidyā Pāda, (2) Kriyā Pāda, (3) Uṇya Pāda, (4) Siddhi Pāda, treating of the six categories (पदार्थ), (1) Yati, (2) Vidyā, (3) Bhūta, (4) Bhōgya, (5) Dharmādharma, (6) Upāya. Though generally agreeing with the principles of the Vedānta, it has rather the character of a Śaiva A'gama, as God Śiva occupies in the Sūtras the place of the Parabrahma of the Vedāntists. The author of the commentary is Rāmakaṇṭha Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. The codex contains the first or Vidyā Pāda only.

Beginning. श्रीहरये नमः ॥ अथ कथं ॥ भगवन् देवदेव ब्रह्मविष्णुदिनायकः ॥१॥
आदिगणजटाचूडरीपिताङ्गुशेखर ॥ व्यासचर्मपरिधान तद्गृहे व्यासवेशन ॥
नित्य प्रपुष्पमालीक्येन्यमान इयानिधे ॥ २ ॥ जलाटवैषम्यार्चिर्दग्धविपुल-
भगवय ॥ अभीर्भिमदनी (?) इभूतविदनीलितकंधर ॥३॥ क्रियाचये प्रसादेन
तवाकाभिः शुभे पुरा ॥ अधुना ज्ञानपादं तु श्रीतुमिच्छा गरीयसी ॥ ४ ॥
वर्तते तासुपाकतु (?) महस्यकाकमिश्र (?) ॥ अधिकारे वयं देव निपुणा
भवता यतः ॥ ५ ॥ ज्ञानसाधोधिकारो हि मुक्तिश्च व्यक्तरीवर ॥

End of the Vidyāpāda. आद्यानां प्रधानत्वेन संयोजीतानां (?) यत्वादिपदार्थानां यः
आविर्भावः क्रमपरमस्य शुक्तिरनुमाने तथा विद्यात्मकोऽयं पदार्थः कथित
इति व्याख्यागार्थोपसंहारः अथ व्याख्येयीपक्रमः क्रमात्मकीदृकमसमाधानः
प्राक् सूचिनी दीप्तं मुने शब्दं आह्वयति (?) क्रियापादः अधुना व्याख्येय
इति ॥ * * * * इति नारायणभट्टात्मजभट्टरामकण्ठविरचितायाम् भगवत्-
हरी भोग्यपदार्थप्रकरणे इति विद्यापादः समाप्तः ॥ * * * श्रीं शिवायित-
सक्तु ॥ ० ॥ य च संख्या १८०० ॥ ० ॥ ॥

विवरणम्—भगवद्भक्तिनाम भगवद्भूतकीकाकपोऽयं निरव्यः श्रीरामकण्ठभट्टविरचितः । भगवत्-
सूत्राणि च भगवत्प्रसादा केनिचिन्मुनिना तपस्यया शिव सन्नीत्य तन्मसादाविरचितानि ज्ञानविषय-
कानि । संक्षेपतः सूत्राणि तानि चतुर्भिः पादैर्बिम्बानि । ते च चत्वारः पादा यथा । प्रथमो
विद्यापादः, द्वितीयः क्रियापादः, तृतीयः उपायपादः, चतुर्थः सिद्धिपादः । तेषु च षट् पदार्थाः

विनेयता; (१) श्रुतिपदार्थः (२) विद्यापदार्थः (३) श्रुतपदार्थः (४) भोग्यपदार्थः (५) शब्दार्थपदार्थः
(६) श्रव्यपदार्थः । पुस्तकेशिन् विद्यापादमात्रं यत्नेन । यत्नः शैवान्तमन्त्रेण परिकल्पयितम् ।

No. 92. मुक्ताफलम् । Mukṭāphalam. Substance, country-made
[white paper, 12×6 inches. Folia, 110. Lines, 9-14 in a page.
Character, Nāgara. Date, Samvat 1851. Appearance, not very old,
but slightly worm-eaten throughout. Verse and prose. Generally correct.
Complete.

This codex contains the text of Mukṭāphala, a work treating
of the Vaiṣṇava creed on the lines of the Vedānta Philosophy, as
also a commentary, entitled Kaivalya Dipikā. The author of the
text is Vopadeva, the famous grammarian; and the writer of the
commentary is Hemādri, the well-known author of the Chaturvarga-
chintāmaṇi.

Beginning of the Commentary. श्रीलक्ष्मणाय नमः । यन्मोक्षमिच्छति चेत्तत्र यन्मे-
मिच्छन्तस्तुभ्यमतिवर्गे प्रविशन्मय्यैः । तच्छुद्धसत्त्वमुक्तप्रतिविम्बभावात्
लक्ष्याभिधानुपपन्नम् भुवि भाषयेम ॥ १ ॥ समुपचारं प्रविश्य योऽर्थं लब्ध-
विधौ चेत्तदने जगोक्तम् । यत्पादार्थमात्रं लब्धार्थं मुक्तं विदुस्तस्मिन्ना-
मुच्यते ॥ २ ॥ श्रीश्रीपदं यन्निधेर्गुणानां जयति ते ते भुवि वाग्निनाद्याः ।
विदुः श्वेदो लघुलीढरीपि सर्वज्ञानन्दं समवेति चर्च ॥ ३ ॥ अस्मिन् समन्वि-
तपि वाग्निनाद्याप्योत्पत्तिरसमीपधीर्षी । विदुस्तस्मिन्नामुक्तं मुक्ता-
मयि भुवि भाष्यते ॥ ४ ॥ समुक्तं वैदिकमिदं दिव्यं मुक्तं ददतेऽन-
नं कलं भूतयः । मुक्तावधारितमन्त्रस्यारत्ने विधीनित्वा दीव कलाः कला-
निधेः ॥ ५ ॥ तेन मुक्ताफलं तेने यकीकृतमुपपन्नम् । तत्र टीका यथा-
मुद्रितं कृत्वा वैदिकदीपिका ॥ ६ ॥ यथा विदुस्तस्मिन्नामुक्तं सर्वज्ञ-
मन्त्रकरीकृतं कलंकाः । टीका विद्या परमज्ञसमन्वितं दृष्टा कृत्यामिमी-
तस्मिन् यत्तु यथाः श्रुतम् ॥ ७ ॥ इदं मुक्तपुष्पाकारं यत्परं प्रकरं
विदुर्गुणानामिदं परिसमाप्तिप्रकरणपरिधिनिर्दिष्टताय मिदं पाद-
परिपाकताय च समुचितेष्टदेवता बंदमानतत्पतिपादमर्थे श्रीवत्सल्यंतया
संचिन्ताय विदुमिच्छति ।

Beginning of the Text. विश्वं यथाशक्तं वंदे मातापदशब्देन । सागरवर्धन-
विश्वमा सर्वज्ञं विदुमिच्छति ॥ १ ॥ विश्वमीशं यत्तुर्वर्तितामप्यमन्त्रमीशम् ।

भेदान् ब्रह्मणा दानानां तीर्थानां भोषणानाम् ॥ २ ॥ सुनिपसादपूजानां
 ईमाद्रिर्गन्धकायचोः । विष्णुभक्त्यर्गभक्तानां यक्षयक्षुक्तसारचोः ॥ १ ॥ मुक्ता-
 फलिन यथैव सद्भाववतपुक्तिना भक्तिसाधयन्तुना सुन्दमार्कण्डेयमिश्रश्रिया ॥
 ४ ॥ मुक्ताफलं सुखचितम्कुटुम्भकिमेदप्रत्यक्षराजितलसम्पदपद्मरागम् । ईमा-
 द्रिसंभवमुवर्चनिवेशरत्नं कठेकुम्भमवदम्भमपूजनीम् (?) ॥ ५ ॥

• *End of the Text.* चतुर्वेद्य चतुर्वर्गैर्विंशतामथिवचिज्जया । ईमाद्रिचाजितं मुक्ताफलं
 पञ्चतु कौतुकात् ॥ निर्मल्य पवसां राशि संदरः कौमुभं व्यथान् ॥ ईमाद्रि-
 र्वचसां मुक्ताफलं रत्नं इति प्रभीः ॥ ५१ ॥ ॥ ५२ ॥ ईमाद्रिराद्रियत एव
 मुनेन येन तेनैव पुरितमुनेन सुवहर्गितम् मुक्ताफलं प्रतिफलज्जगदीशदप्य
 यत् कथं कठहृदये सुवसा च काचित् ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥
 हे एव चित्ते रामश्च सिंधुर्बहः पुराऽपुना ॥
 ईमाद्रिः लसुपानीतः (?) मूर्ध्नावर्तमदधिषा ॥ ५१ ॥
 विहृदनेमिश्रियेण भिवज्जगद्वसुमुना ॥
 ईमाद्रिर्वीपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥ ५४ ॥
 स्वर्गे श्रीर्वाचनार्थः पुरपतिमभितः श्राद्धिकानां वरेण्यं पातानि नागराजं
 कश्चिपतिमुहुरी यस्य गावति कीर्ति ॥ यत्तीर्थे श्राद्धपापीनिधिमन्त्रिलमदी
 चंदरजं सुहृत् चकी मिथी चनेयः कविश्रुतिलकः कैयविर्वीपदेवः ॥ ५५ ॥

Colophon of the Text. इति वीपदेवकृतं मुक्ताफलं संपूर्णं ॥

End of the Commentary. टीका मुक्ताफलखेमां नावा कैवल्यदीपिका । ईमाद्रिः
 कटके चकी कामराजल वीर्यमि ॥ सकलविपुधनाम् श्रीमिकेत वदाम् ॥
 समद्विपुधसिद्धः श्रीनिवासाग्रिमिहः ॥ जयति विनयसिंधुर्वागमनैः सुवधुः
 प्रथमसकलभूपः (?) कृष्णवर्मेकदीपः ॥

Colophon. इति श्रीवीपदेवकृतौ * मुक्ताफलटीका कैवल्यदीपिका समाप्ता ॥ संवत्
 १८२१ ॥

विरचयन्—पुस्तकोपिम् श्रीवीपदेवविरचितवेदान्तमतमूलकविष्णुभक्तिविवेकमुक्ताफलमभिध-
 निवन्धविशेषः श्रीईमाद्रिविरचिता कैवल्यदीपिका नाम तदीयटीका च वर्तते ।

* This is evidently wrong, for we find in Dr. Mitra's Notices of Sanskrit Manuscripts, Vol. IV, page 67, इति श्रीमन् श्रीद्वयराजपद्मवर्ति रात्राधि-
 राजरामराजमन्त्रिवर्ये ईमाद्रिविरचिता मुक्ताफलटीका कैवल्यदीपिका समाप्ता ।

No. 93. **मुक्तिवादः ।** Mukti-vādah. Substance, country-made white and red paper, 18 x 4 inches. Folia, 8. Lines, 9-10 in a page, with a blank space of about one and a half inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Saka 1684. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A discourse on salvation based on the doctrines of the modern Naiyāyikas, entitled Mukti-vāda. In fact this work is more nearly related to the Nyāya than to the Vedānta system. It has been printed in both the Nāgara and Bengali characters.

Beginning. श्री नमः श्रीरघोष । प्रपञ्चनमुद्रितेन तदुपाये पुनातः प्रवर्तते । अतः
ब्रह्मण्य प्रवीर्यते प्रयत्नतः प्रवर्तमानं माधव्यतः । तत्र दत्तः प्रवीर्यते सुखं
तरीतः दुःखाभावश्च तत्त्वज्ञानेन प्राप्तयेनैव प्राप्तयेनैव न नु प्रवीर्यतामस्त-
कम्काले सति प्रवीर्यतलं स्वसाक्षात्कारकपं श्रीरघो प्रति जन्मके सुविज्ञानः ।

End. तदुपपत्त्याद्येनापि वाकारेण पूर्वकल्पव्यवस्थेदमादिनम्रीनरकल्प दत्त
सत्त्वकल्पसादित्येनापि पूर्वकल्पे शास्त्र इति अथानेनैव विभिर्नैव न दत्ता-
दपि श्रीरघो दत्तादिसादित्येनैव नुपपत्तिमिदमादि (न १) न्वय विदतः ।

Colophon. इति मय्यमुक्तिविवच. समाप्तः प्राक्ते विदवत्पुत्रे १६८४ अष्टमि माघमासके ।
श्रीरघो नमतादिति श्रीरघोमय्यद्वयः । श्रीरघोमय्यद्वयः पुनश्चमिदं
लिखितमपि दत्तः । दत्तविदवत्पुत्रः स्वयं दत्तः केवलः शिवः । श्रीरघोः ।
प्रवर्तमानवदारे पञ्चरे विदवत्पुत्रः । दत्तविदति तदावत्पुत्रे मय्येनैव श्रीरघो
विदतः । श्रीरघोः । लिखितमुद्रितमुद्रः श्रीरघो नम्रीकने । श्रीरघोमय्यद्वयः
मुद्रितमिदं नम्रीकने । श्रीरघोमय्यद्वयः ।

विदवत्पुत्रः—मुक्तिवद्विदवत्पुत्रः मय्येनैव विदवत्पुत्रः मय्येनैव विदवत्पुत्रः मय्येनैव विदवत्पुत्रः ।

No. 94. **मुक्तिवाटवृत्त्यः ।** Mukti-vāṭavṛtṭyah. Substance, country-made white and red paper, 18 x 4 inches. Folia, 10. Lines, 7-9 in a page, having a blank space of about an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Saka 1684 (1). Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A short explanatory note to the Mukti-vāda, entitled Mukti-vāṭa-
Rahasya, by Haridāsa.

Beginning. श्री नमः शिवाय ॥ अथ कलावदपर्वः ॥ शवात्यधिकीदुःखमिदं निर्मुक्ति-
रित्याचार्यादयः । तत्र निश्चिन्त्यैव ॥ तस्याप्यनिकलं च न्यसमानाधिकरण-
दुःखप्रायमात्रसमानकालीनत्वं । असमानाधिकरणदुःखानामानकालीन-
त्वया मुक्त्यन्तरं पुंशो दुःखानुदादान् ।

End. तादृशकथंशो तत्तत्प्रायश्चित्तवन्धकद्वितितिवर्त्तकतया प्रायश्चित्तत्वेन उभा
भ्यामित्युपपत्तेश्चोक्तं सुक्तिकारणत्वे मागाभाव इति संशयः ॥ ० ॥

Colophon. इति मुक्तिवादरचनं सम्पूर्णम् ॥ श्रीश्रीगोचरभगवत्पुत्राय (१) ॥ विदास
मुपमं शक्ते । श्रीसर्वानन्दसर्वथा । लिखते दीनिकामिता सदस्यानरी-
धतः (१) । श्रीकृष्णानन्दशास्त्रपण्यमहाचार्यस्य पुस्तकमदः ॥

विवरणम् - मुक्तिवादरचनं नाम मुक्तिवादसंविद्याख्यानद्वयोपेत्य निबन्धः ।

No. 95. मुक्तिवादः । Mukti-vādah. Substance, country-made
yellow paper, 17 x 4 inches. Folia, 11. Lanes, 3-7 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose.
Generally correct. Complete

Another copy of the same work.

विवरणम् - सम्पूर्णम् ।

No. 96. याज्ञवल्क्यगीता । Yājñavalkyagītā. Substance, foolscap
paper, 12 x 4 inches. Folia, 27. Lanes, 6-8 in a page. Character,
Nāgara. Date, Samvat 1942. Appearance, fresh. Verse. Generally
correct. Complete.

A work treating of the Yogas in the form of a dialogue between
Yājñavalkya and Gārgī complete in twelve chapters.

Beginning. श्रीगौतमो नमः ॥ याज्ञवल्क्यस्यैव 'येन' सर्वज्ञं ज्ञाननिर्धनम् ॥ सर्व-
ज्ञात्वायैतत्तत्तत् सदा ध्यानपरावचं ॥ १ ॥ वेदवेदांततत्त्वस्य श्रीशेषे परि-
निष्ठितम् ॥ जितेन्द्रियं जितक्रोधं जितान्धरं जितामयं ॥ २ ॥ तपस्विनं
जिताभिर्धेः ब्रह्मण्यं ब्राह्मणमिदं ॥ तपोवनवतं शौच्यं संध्योपासनतत्परं ॥ ३ ॥
ब्रह्मविर्भिर्हामावेर्वाह्यैश्च समागतं ॥ सर्वभूतसमं जतिं विप्रध्यातव्यं च ॥ ४ ॥
गुह्यं सर्वभूतेषु परार्थैश्च प्रयोजनम् ॥ ध्यायते परमात्मानस्तपोधामुद्य-

जेजसा ॥ १ ॥ तमिर्ग मुपपत्ता गारी सामुसमा वधुः ॥ भैलेगी न मद्राभागा
 यार्गीच मद्राविरा ॥ २ ॥ सभाभयनाम्बे (१) नवीगामुपपत्ता ॥
 प्रथम दंडवद्भी गार्देवहासमकी ॥ ३ ॥ अगवन् सध्वत्तल्ल सध्वमुत्-
 हिते रय ॥ योगतल्ल-अन वृष्टि सांगीपांगविधानः ॥ ४ ॥

End, . अनेकाजन्तं पारं दिनेनैवेद्यं नमस्ति ॥ अथुवाद्यः सहापि योगात्मान-
 . तिदं वरः (वरः ?) ॥ ४३ ॥ अत्राजन्तं पारं सर्वं सद्यः प्रयत्नः ।
 . अत्रुविदितं यो गितं यत्तुज्ञानस्यन्तः ॥ ४४ ॥ तिदं कर्षयि तद्वद्वा
 . देशात् प्रयत्नोति । (प्रयत्नः ?) चि ॥ तच्छादं ज्ञानेन देशान् तिदं कर्ष-
 . यत्तुविदितं ४५ ॥ कर्षयं (यो ?) दक्षिणादिं योगात् सहापि वरः ॥ ४६ ॥

Colophon. ॥ इति श्रीमद्भक्तप्रसादाचार्यविरचितं श्रीमद्भक्तप्रसाद-
 चरितं नाम ॥ १२ ॥ समाप्तः ॥ स्वतः ॥ श्रीमद्भक्त ॥ १२०२ ॥
 निमित्तं श्रीमद्भक्त ॥ १ ॥ श्रीमद्भक्त ॥ १ ॥

विषयम्—राज्यसत्तागीताभिपक्षीयविषयकोऽर्थ निबन्धः ॥

No. 97. योगवासिष्ठ रामायणम् । Yôgavāsishṭha Rāmāyaṇam.
Substance, country-made colourless paper, 12×6 inches, bound like an
ordinary book. Folio, 208. Lines, 16-21 in a page. Character,
Nāgari. Date, . . . Appearance, very old, worn out, worm-eaten, and
writing effaced in parts. Not correct. Incomplete.

The codex contains portions of the Utpatti and Sthiti Prakarapas of the well known philosophical poem Yogavāsishtha of Vālmīki, treating of the origin of this world, the duties of man, knowledge, salvation, &c., in the form of a dialogue between Rām and the great sage Vasishtha, complete in six chapters or Prakarapas, viz. (1) Vairāgya Prakarana, (2) Mumukshu Prakarapa, (3) Utpatti Prakarapa, (4) Sthiti Prakarapa, (5) Upasāma Prakarapa, and (6) Nirvāṇa Prakarapa. The whole work with commentary has been published in Bombay.

Beginning of the *Utpatti Prakarana*. ओं आत्मने नमः । ब्रह्मिह उवाच ।

याभाभिर्गन्धविद्वद्भ्यः भवति स्वप्न इव + + +, एवं यात् स्वप्नार्थोदय्येति । ■

वेत्ति साह ॥ १ ॥

End. (नामि)

Colophon. (नास्ति)

Beginning of the *Sthiti Prākaraṇa*. श्रीपरमात्मने नमः ॥ वसिष्ठ उवाच ॥
अधोऽप्यतिप्रकरणादनन्तरमिदं ग्रन्थः ॥ अतिप्रकरणं नाम आतं निर्वाचकादि-
यत् ॥ १ ॥

End. (नास्ति)

Colophon. (नास्ति)

विवरणम्—सुप्रसिद्धं श्रीमहासिद्धरामायणं उत्पत्तिप्रकरणप्रतिप्रकरणदीर्घमात्रं दुसृष्ट-
इति नु वर्तते ॥

No. 98. सटीक योगवासिष्ठ रामायणम् । *Satīka Yogavāsishtha Rāmāyaṇam*. Substance, country-made white and yellow paper, 16 × 7 inches. Folia, 720. Lines, 10–13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1847. Appearance, not old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the latter half or *Uttarārdha* of the *Nirvāṇa Prakaraṇa* of the *Yogavāsishtha Rāmāyaṇa*, with a commentary, entitled *Yogavāsishtha Tātparyārtha-prakāśa* by A'nandabodhendu Vikṣu.

Beginning of the *Commentary on the latter half of the Nirvāṇa Prākaraṇa*. श्रीनवेष्टाय नमः ॥ श्रीरामाय नमः ॥ शिवममयनतदीक्ष-
तिष्ठुं उदिनिर्दिष्टमज्ञादीक्षार्थं ॥ जगदुदयनमयमवीक्षं निदयनवीक्ष-
यनाप्रदेवमीडे ॥ निर्ममा निरुद्धा निःसंख्या निःकल्पाः ॥ यथा
कीर्तयिष्येते सुखा सुखितवीक्षते ॥

Beginning of the *latter half of the Nirvāṇa Prākaraṇa* श्रीनवेष्टाय नमः ॥
मेच्छन्तां कल्पा व्याप्तां तः पतति देहिमः ॥ अद्यमेतदती ब्रह्म संभव-
व्याप्त जीवतः ॥ १ ॥

End of the *Text*. यक्ष्ण्ये सुखिदे ब्रह्म तन्मनामीति च च्छुटं ॥ शुद्धा सुदीर्घेति साधि
(सोऽपि :) तथे ब्रह्मात्मने नमः ॥ २ ॥ ५ ॥

Colophon of the *Text*. इति श्रीमहाशिवाय नमः निर्वाणप्रकरणे बालकादे श्रीवीरपादे देव-
हूतोऽत्र तत्तद्व्याख्यां सहितायां वासिष्ठे ब्रह्मदर्शने उत्तरार्धे श्रीहृषीभर-

Beginning of the Commentary. श्रीमच्छेसाय नमः ॥ श्रीर्जयति ॥ तत्र सावङ्गयाम्
शेकराचार्योविद्याविषयसुवितसुवितो नामसः (१) प्रबोधीपायसं जयतोऽ-
मुद्यत्ताय वाक्यसुधानाम् शास्त्रसंदर्भे चकार । दयमिति ।

Beginning of the Text. एवं दृश्यं लोचनं हन् तदुक्तं हन् मानसं । दृग्ग्राहीतया-
साची हमेव न तु दृग्गते ॥ १ ॥

End of the Text. प्रातिभाषिकजीवस लये सुखावहारिदे ॥ ॥ तत्रये सच्चिदानंदाः पर्य-
वसन्ति साविधि ॥ ४३ ॥

Colophon of the Text. श्रीशेकराचार्यविरचितं वाक्यसुधाप्रकरणं समाप्तम् ॥ ॥ वाक्य-
सुधेयं निरुद्धिरामगोपल पुस्तकम् ॥

End of the Commentary प्रातिभाषिक जीवसंति यथा प्रातिभाषिक जीवस लये
सच्चिदानंदा व्यवहारिके पर्यवसन्ति । तत्रये व्यावहारिकलये साविधि
पर्यवसन्तीति सिद्धम् ॥ ४३ ॥ यत्तु वाक्यसुधानामां विषय निश्चयः पदेः ।
पुस्तकसुधानामां किञ्चित्प्रज्ञासि समर्थितम् ॥ ४४ ॥ संवत् १८५९ सावि
वैशाखे निरुद्धगोपले लिखितं पुस्तकम् ॥ यी ती शंखचपासमुपगतकरी
मासास्त्रिमासाधरी देशी चारुतोज्ञमानिखयी श्रीमदज्ञाप्रज्ञमो । देशी
बलिदचयप्रमथनी नागारिगीवाहनी पापे ते हस्तासुभी हरिहरी श्रीवत्स
बंगाधरी ॥ १ ॥ मनसि वसति चाये पुस्तकवीर्यपूर्णमिमुषणमुपकार-
श्रेणिभिः श्रीवत्सकः परमुपपरमायुम् पर्यवतीत्यत्र निरुद्ध निरुद्धदि विरुचलः
सन्ति सुतः कियतः ॥ १ ॥

Colophon of the Commentary. (नासि)

विवरणम्—श्रीशेकराचार्यविरचितवेदान्तविद्याप्रदर्शनक वाक्यसुधाभिधः प्रथमः सटीकः ।

No. 104. वार्तिकगोपालः । Vārtika Gopālāḥ. Substance,
country-made white paper, 14×4 inches. Folia, 31, Lines, 11-13 in a
page. Character, Nāgārī. Date, . . . Appearance, old. Versa.
Generally correct. Incomplete.

A work treating of the principles of the Vedānta Philosophy
in verse, entitled Vārtika, by Gopālāsrama, a pupil of Sures'var-
āchāryya.

Beginning. श्रीरुद्रिहाय नमः ॥ श्रीम् सुवेकराचार्यपादाश्रयमरा इति । वार्तिके
रसं पीत्वा ज्ञानलाभानुभूतितः ॥ १ ॥ संसारकारणाविद्यासंज्ञकप्रमाण-

समर्थः । मारुतोऽथ मयमेव वेदानीपनिषद् परा ३ १ ३ अतः श्रीपनिषत्प्रार्थना
महाविद्यैकमोक्षदः । तत्त्वज्ञानवद्वार्थस्य विद्यायामिव रथमश्वान् ३ १ ३ संपीप-
स्यैः साभीष्यै । तन्मनीषि सनाप्यते । साभीष्यकारतस्य (१) विद्वान् ।
स्वाभभीष्यन् ३ ३ ३

End. (मासि)

Colophon. (नास्ति)

विवरणम्—श्रीगोपालाश्रमविरचितोवाचिकगीपालाभिधो वेदान्तविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 105. वज्रमूचिः। Vajrasūcīh. Substance, country-made white paper, 16 × 6 inches. Folia, 20. Lines, 7-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ~ † Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten, and writing destroyed in parts. Prose and verse. Not correct. Complete.

A work treating of the main principles of the Vedānta Philosophy, entitled *Vajrasūci*, by Śaṅkarācāryya.

[illegible]

अविवायां चमले, कसुमान् जातः इति सूयने । एतेषां आसि येनरात्
अपि विप्रवातिप्रयात् प्राज्ञस्य उग्रमे सूयते । किं च मुखान् प्राज्ञः
अविवायां वाह्यतो स्रज वैद्यः (१) पडां शरी आवने (२) इति सुयप स्रज
(पुरुषसूक्तं ?) इतिरपि । एकलोनिप्रसूतानां पुंसां एकल एव आदिनः
कामानां एव आनिवृत्त्यं सुयते प्रवर्तते (३) इत्यादिदलं भवेत् । तस्मात्
आतिप्रोद्यतः ।

End.

इति ज्ञाना प्रवृत्तः स ज्ञतज्ञायो भवेत् । प्रज्ञेयं सन् प्रज्ञायतेति विमुक्तय
विमुक्तये इत्यादि भुतिभिर्विष स निवृत्तम् । प्रवृत्तः स लीयन्मुक्तः प्रारम्भ-
प्रज्ञेयनिवृत्तयार्थं श्रीकानुपदं कुर्वन्नेवतिष्ठति । ज्ञानापि सपै संपाद्यं
यथा सर्वं न सुंयति । निष्पन्ना (१) निष्पन्ना श्रीपि श्रीपि तयाभ्यसितम् ।
निष्पन्नाभं मये (२) सप्तपदं न सुंयति ।

Colophon. इति श्रीमत् श्रीकराचार्यविरचितं ब्रह्मसूची उपनिषद् संपूर्णं समाप्तम् (३) ।
सर्वं मन्त्रम् ।

विद्वत्सूत्र—श्रीब्रह्मसूत्रविरचितब्रह्मसूत्रविनायको वेदान्तविषयकीर्तय विवक्ष्यः ।

No. 106. *वार्तिकटीका* । *Vārtika Tīkā* Substance, country-
made white paper, 16×5 inches. Folia, 772. Lines, 4-10 in a page.
Extent, 3800 slokas Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not
fresh; written by different hands. Prose. Generally correct. Incom-
plete (containing the fourth chapter only).

A commentary on the *Vārtika* of Śaṅkara, entitled *Sāstra
Prakāśikā*, by Aṇḍajñāna.

Beginning of the 4th Chapter । श्रीब्रह्मसूत्रम् नमः । सर्वं सत्यम् ब्रह्म सृष्टिर्दुर्ल-
भिरप्यर्थः । विद्वत्सामद्वयसंपूर्णाय परायणम् । इत्येवाध्याये सूत्रविद्या-
विद्यार्थविद्या प्रथिता संज्ञति विद्यां ब्रह्मविद्यां अतुल्यभावात्साराभ्यासो
इव लोच्यते ।

End.

सत्यादये ब्रह्मणे वेदान्तने श्रीश्रीविभिन्नवाग्नि भनी बलिब्रह्मानी सदा-
काद्येतिवत् । तद्वैद्याध्यायेन ब्रह्मविद्याम् । ब्राह्मसूत्रेण प्रथितं
विद्याविषयस्य अनुष्ठादिलोभ्येतिवत्तमकादि पराहता भवति ।

Colophon.

इति श्रीब्रह्मसूत्रविरचितब्रह्मसूत्रविरचितं श्रीब्रह्मसूत्रविरचितं ब्रह्मसूत्रविरचितं
श्रीब्रह्म (१) वार्तिकटीकायां ब्रह्मसूत्रविरचितं अतुल्यभावाः । समस्तम् ।

विरचम्—श्रीमानन्दमानविरचित शास्त्रमहाशक्तिमुद्रवरचार्त्तिकटीकाद्वयोऽयं दिव्यः ।

No. 107. चार्त्तिकटीका । Vārtikatīkā. Substance, country-made white paper, 14×4½ inches. Folia, 141 (of which fol. 1 is wanting). Lines, 4-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete (containing the fifth chapter only).

The fifth chapter of the same work.

Beginning. (नास्ति)

End. आनंदिति । उत्थितस्य परामर्शान्नायादिव्यावर्त्ते (?) चार्त्तिकटीकाभाषादि
स्त्रोत्रे सुखायुभवादनसिद्धयानंदचिदिकतानं वस्तु सिद्धमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीमन्नरमहंसपरिज्ज्ञाकाचार्यश्रीपद्मानंदपुण्यपादसिद्धभगवदानंदमान-
विरचितमुद्रवरचार्त्तिकटीकायां पंचमोऽध्यायः ॥ ॥ दशमस्तु । श्री
मन्नरमहंसस्तु ॥

विरचम्—पूर्वोक्तदिग्भस्य पञ्चमाध्यायमानम् पुस्तकैऽस्मिन् वर्त्तते ।

No. 108. चार्त्तिकटीका । Vārtikatīkā. Substance, country-made white paper, 14×4 inches. Folia, 498. Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Generally correct. Incomplete (containing the third chapter only).

Another copy of the same work, containing the third chapter.

विरचम्—पुस्तकैऽस्मिन् श्रीमन्नरमहंसपरिज्ज्ञाकाचार्यश्रीपद्मानंदपुण्यपादसिद्धभगवदानंदमान-
विरचितमुद्रवरचार्त्तिकटीकायास्तृतीयाध्यायदानं वर्त्तते ॥

No. 109. चार्त्तिकसारः । Vārtikasārah. Substance, country-made colourless paper, 18×4 inches. Folia, 30. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verso. Generally correct. Incomplete.

Another copy of the work noticed in No. 104 under different name.

विरचम्—पुस्तकम् ।

No. 110. **पानिष्ठमारविष्टतिः ।** Vāsiṣṭhasāra-viṣṭitiḥ. Substance, country-made white paper, 7×5 inches. Folio, 71. Lines, 10-14 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, and torn in parts. Verse and prose. Not correct. Complete.

This codex contains the text of Vāsiṣṭha-sāra, or an abstract of Yōgavāsiṣṭha, with a commentary by Bhṛṅgākallaṭa.

Beginning. श्री योगविज्ञानं मनः ॥ श्री भृङ्गीकल्लटं नमस्तुभ्यं यदामति विरचते
वाचिष्ठसाराविष्टतिः परोपपन्नस्य तथा वसिष्ठेन यतीश्वरीपतिहस्ताद्वयं इति
सारसुदृढं (शान् ?) वाचिष्ठसाराविष्टतिः १ तन्माही वाचिष्ठसाराव्यं
इदं चारिषु भूतप्रतिपादनस्य संसर्गमाचरति दिक्षान् इति दिक्षान्पादनः
विज्ञानमतिथिनाचमूर्धं आनुशुद्धकमानाय मनः प्रीत्या तज्जि ३

End. अथायत्नमर्थनहारिणं सर्ववृत्तकर्मण्ये (कामाद्यै ?) श्रीक्षेत्रं स्वनामज्जना-
प्रतिः (वर्णयति ?) वस्तुमुदाहरण्येदं पुरोक्तान्दर्शनमः रक्ष्यं श्रीक्षेत्रा-
नासं सत्यं श्रीभट्टकल्लटः ॥ अथार्थः प्रारंभ एषोक्त इति पुनर्नोपपत्ते
(नोपपत्ते ?) इदं च ब्रह्मविद्यादीनां (१) शेषं परोक्षं अनेन धृतम् । तत्
(तदुक्तं ?) अनेनैवात्मनः शुद्धेयतामित्ये (तु ?) सिद्धं (मिदं ?) विद्या ज्ञाने-
दना शुद्धवर्जिताय संकीर्णताया विदधत्यकीर्तिं दातुं (तु ?) र्थतः तत् सगुणाय
दद्यात् ॥ ॥ इति विद्यातमः साराणां दर्शनं यत्कालित सतां तु यथावद्व्यो
(१) यथा सत्यशुचीज्जना अर्थादन्तर्गतमन्योरी विदुर्गन्तव्या (१) यितुं यत्-
कीर्णता सर्वज्ञानं ज्ञानम् ब्रह्मदीपिका तस्यात् श्रीक्षेत्राणां नानाधर्माणां (१)
विचार्य च आर्थोदाहरण्यता या च कार्योक्ता अनादरः नारायणस्यान-
जगत्तन्मात्राविकल्पान्मात्रं सुतीक्ष्णमप्यनेन वसुधि (संविद्य ?) इत्याद्य
हृदा महेषा च तमीमदे (तमीमुदे ?) शान् पुंसो ज्ञानार्थं नानाधर्मा यदामिति
साहीमहस्यं तथा स न ज्ञानं आत्मनोर्वाचि करिष्ये यस्य ब्रह्मदीपिकेयं प्रमुखा-
प्रकाशिका किंवा बहुलिभिरिमांशु सरस्वती ते (१) श्रीक्षेत्रादीनां यत् सगुणता
परतीक्ष्णता (१) अथवा विमलं विदुषस्तुयेतु सर्वोपपत्तयेदं इदं विष-
मतः परं किं ॥ ॥ समाप्तं स्व'दस्यैव' इति भट्टकल्लटान् अत्रकाशेकचित्त-
शुपरिचरसोमसुखात् (सुखात् ?) ॥

Colophon.

अथाचार्यभगवतोत्पलविरचिता स्व'दस्यैव' विद्या समाप्ता ॥ ॥ रचितेयं
भगवतोत्पलेन सगुणीज्जना विद्याभिधानं केनापि श्रुतीनां स्व'दस्यैव' विद्या
+ + + + + श्री इति
अन्तेयं स्व'दस्यैव' सटीकं सम्पूर्णं (१) समाप्तं + + + + + शुभमस्तु
+ + + + +

१८४८—श्रीदधीकापरनामकदीनसिंहकाविरचितद्वितीय निबन्ध सन्दर्भितः ।

No. 111. विधिस्वरूपम् । Vīdhisvarūpam. Substance, country-made white paper, 18×4 inches. Folia, 18 (of which fol. 1 is wanting). Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Not correct. Complete (excepting fol. 1)

A work treating of Vidis or precepts in the Dharma Śāstra, entitled Vīdhisvarūpa, by Gādādhara Bhaṭṭācāryya, the famous author of the Gādādhara series of commentaries on Nava Nyāya. The work under notice is more nearly connected with the Mīmāṃsā branch of the Hindu Philosophy.

Beginning. (नासि)

End.

यद्युच्यमिषमभुक्ता (१) विरति चैतदर्थं तद्वचनं न धैर्यं वाक्यभेदः प्रधान-
क्रियायां प्रधानक्रियायां (२) पुनरुच्यमिष (पुनरुच्यमिष १) भोजनसङ्कीर्णना
(सङ्कीर्णना १) पुनरुच्यमिष (रच्यदा १) इति तद्वच (तद्वच १) प्रधान-
क्रियायाः प्रधानविधिप्रवृत्तया तद्वच्य (तद्वच्य १) इ (इ १) इदमेव (मे १)
न विधेयतया विधिभेदेन वाक्यभेदेन दुष्कारत्वात् न चोच्यतेत्यायां निमित्त-
येन इति क्रियायामेव तदुभयाव्यापीधरुपदधीटित (१) समस्यार्थान्ति-
सति समानकर्तृकत्वं असाहित्यं लोहितं यन्मिष तद्वचनं ॥ यद्युच्यमिष-
मभुक्ता इत्येतदर्थं तद्वचनं न धैर्यं वाक्यभेदः प्रधानक्रियायां पुनरुच्यमिष-
भोजनसङ्कीर्णनानुगतयोक्त्यादिसमस्याद्वयं वा प्रागुक्तया विधेयचर-
विधितनिसमस्यत्वेन विधेयमिति न वाक्यभेदसङ्गः इति वाच्यं तदा सति
आद्यव्यतीतदर्थं तद्वचने निमित्तव्याजेन निरामिषमभुक्तादेरनङ्गतादयोः
यदि न निरामिषमभुक्तादिना निरामिषमभुक्तादेरनङ्गतादयोः आद्यव्यतीत-
परम् अहरहः क्रियमात्रवेदिककर्मसामान्याद्व्यतेन विधिप्रदीपसदीप-
नत्वेन सह पौर्वापद्यमात्रत्वेन विधीयते अतो निमित्तव्याजेन तदात्र
इत्युच्यते तदा साद्व्यवेदिककर्मसामान्याद्व्यतया तद्विधायकत्वात् एव-
वाक्यतापुर्वीयादुक्तेकामानव्याद्विधायकत्वमुपेयमिति दिक् ॥

Colophon.

इति अत्र (श्री १) यदापरमहापादविरचितो विधिप्र (१) रूपः संपूर्णः ॥
श्री दुर्गा ॥ श्री दुर्गा ॥ श्री दुर्गा ॥
द्विषयः पुनरुच्यं भोजनसङ्कीर्णनाद्विधायकत्वमुपेयमिति दिक् ॥

श्री रामः । श्री रामः । ० । श्री दुर्गा । ० । ० । श्री रामः । ० । श्री
दुर्गा । ० । श्री नमः शिवाय । ० । श्री दुर्गा । ० ।

विररचम्—श्रीदत्तात्रेयभाष्यविरचितः शिवसुन्दरपवित्रविनिवासविचारविषयको निबन्ध-
विशेषः ।

No. 112. विन्दुसन्दीपनम् । Vindusandīpanam. Substance,
country-made white paper, 13×4 inches. Pages, 28. Lines, 12-15 in a
page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1833. Appearance, not old.
Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Siddhānta Vindu of Madhusūdana
Sarasvatī, entitled Vindu Sandīpana, by Purushottama Sarasvatī, a
pupil of Madhusūdana and Śrīdhara.

Beginning. श्रीमच्छेमाय नमः । यद्वैशेषिकं प्राणि धत्तिष्वात्मनं यथा । यरीषा-
दक्षमाणाति तद्वद्भाषयन्भाषम् । श्रीरामं तुङ्गरामम् इति श्रीपुरुषो-
त्तमः । सिद्धांतविंदो तत्त्वार्थभाष्यं किमपि क्लृप्तम् । परमेश्वर-
रामश्रीपादं परमादरात् । नत्वा इतिद्वयानंदं नमामि परमं गुहं । श्रीवरं
श्रीगुहं नत्वा श्रीमि श्रीपादमादरात् । विद्यागुहं गुहमिव सुराणां
मनुजदमम् । विद्वद्विद्यातार्थं भक्ष्यं कुर्वन्धारमभाषयं पश्य प्रयोजनमाह ।
श्रीमत्कराचार्येति । विज्ञेयत्वान्नं गुहं प्रत्येकत्वम् । तं किंभूतं
विश्वगुहं विज्ञेयं द्वितीयद्वैतारं । श्रीमद्वत्तत्त्वार्थभाषकः श्रीमत्कराचार्यायां
भाष्यज्ञतां अभिनवावतारं अथवा विज्ञेयं चतुर्थं ब्रह्म प्रत्यक्षम् । श्रीराम-
रामः । शशीमरान्धोः मे कक्षार्थं करोतीति ध्युत्थत्वा ब्रह्मा विप्रः प्रभु-
र्याचार्या उपदिष्टादी व्यासवैद्यासहिकपिलमहाराचार्यप्रभतयः । एत एव
नवीनानुक्त्या आधुनिकोऽथ अथतारा यत्नं तं शिवं पूज्यम् ।

End.

किमेवित्वाकनमाह । यस्यामत इति तत्त्वार्थभाष्यमहं यन्मनसि तं ब्रह्म
पर्यवसितपरमपुरुषप्रयोजनलक्षणव्याख्याज्ञेयं तदेवमिति व्याख्यात दम-
श्रीश्रीकर्तुः । यत्नवेदांगभाष्यप्रधानीसूतपार्श्विककर्तुं इतिद्वयत्वमस्य
सम्यक्त्वव्यवस्थितये करोति तं श्रीगीति तं व्यासं श्रीमि श्रीमिवमये
श्रीवैरपि न सम्यक् वचं तैः सूचेर्विमापि । अंशितावित्वाये तं प्रविष्टं शंकरं
सुदेवरं श्रीगीति वचं च. अर्थं चाथै श्रीश्रीकादिः प्रकृत्यवामिष्टं च सू-
त्रादिभवं पदसमूहव्यं च वचं वचं श्रीगीतिवैरव्यवस्थितं च तथा

No. 113. **विवेकामृतः ।** Vivekāmrtaḥ Substance, country-made white paper, 12 x 3½ inches. Folia, 47. Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, not fresh. Verso. Generally correct. Incomplete

This work treats of Viveka or the knowledge of Parabrahma (Supreme Being) in the form of a dialogue between a preceptor and his pupil under the name of Vivekāmrta. Anonymous.

Beginning. योगेश्वराय नमः ॥ योगेश्वर्यै नमः ॥ श्रीशरं जगदाधारमविद्याहरमश्वरं ॥
 अभिव्यक्तविवेकानिर्देशविधिरुच्यते ॥ १ ॥ अथ श्रीचंद्रमौलि मां ज्ञपाद्व्या-
 कृतोक्तयः ॥ तेन ब्रह्मसुखावाप्तिरचिरान् संभविव्यति ॥ २ ॥ आनंदरस-
 मूर्तिसं विवर्जितजीवनं ॥ सुखसौमनस्यजनकं परायां परमेश्वरः ॥ ३ ॥
 निर्गुणश्च निराकारो निःसंशो निर्विकल्पकः । तस्य रूपाविदारं तु न जानाति
 चतुर्भुजः (१) ॥ ४ ॥ सविद्वानंदकृतं (२) निर्वाहारी निरक्षणः ॥ सप्रकाशः
 स्वयंजीतिः स्वसंवेद्यस्वरूपवान् ॥ ५ ॥ यदा तेनपक्षी भूयान् भुवनांशान्
 तदेव तु ॥ येन स्नातसुखं नित्यमनुभूयते सर्वदा ॥ ६ ॥ श्रीमन्नदकिशोर-
 भंडसुरभीषणदासादितस्नानदायतर्पणवाससदा । उन्मत्तजि नामके ॥
 वाचीं वीथय मनुजैः नम दय्यीवस्वरूपं निजं मूर्ध्ना तद्वद्विचारसहितं
 वक्तव्यतामानय ॥ ७ ॥ यदादिभेदवद्विता वाच्यो व्याकरणादितः प्रकाशमपि
 यज्जानु तं तच्छास्त्रो प्रायेवास्तद्वत् ॥ ८ ॥ स्वस्वरूपागुभ्यां हि सूर्योभासः
 कृतो न मे ॥ परं परीपकाराच्चैवाक्षय्योवस्तद्विचया ॥ ९ ॥ भूतस्त्रीद्वार-
 संभूतिर्नैव तिष्ठति वारिणा । तद्येवास्तस्त्रीद्वारः संश्रयति मानपि ॥ १० ॥
 इत्यादिवचनं युता ज्ञपालः श्रीहरिः स्वयं ॥ प्रेरयामास बोधाय शिष्यायां
 यथार्कचि ॥ ११ ॥ क्व तद्वेदार्थमयं क्व मे बुद्धिरनियता ॥ कथं तत्र
 प्रवृत्तिः स्वाप्नमात्रविचया विना ॥ १२ ॥ यदि भूलगतं रत्नमनायासेन
 सज्जते ॥ परीक्षाहरिणाद्यमिति कुवाप्ति सत्यति ॥ १३ ॥ अर्कं चेन्मधु-
 भाण्डाणि संपूर्णाणि च कानिचिन् ॥ पर्वताटविभूमिषु धनमे किं सुखं
 भवेत् ॥ १४ ॥ यद्यप्येते वास्विन्मायाः क्षीयादियदिरिर्जिताः ॥ परं तर्प-
 विज्ञेयस्या नावश्येवा मनोविभि ॥ १५ ॥ ह्युः प्यासतुषाश्रीपि पीयते रस
 एव हि वाज्जलकस्तविधिरेपि विवेकः प्रकृष्टो भवेत् ॥ १६ ॥ रसज्ञं ये
 परिचिता वाक् सामान्यधूरिच चतो न विदुषा भीतिस्तदा स्वादेव ज्ञानितः
 ॥ १७ ॥ यज्ञा जवरसच्छाया वाधोतिथिगुः परः ॥ तयापि परमादेव
 सामास्य न विद्यते ॥ १८ ॥ तथा मन्वेकया (१) इषां रसज्ञाया प्रमापदा ॥

महात्म्येति नाम परमार्थेषु द्रुतः ॥ १८ ॥ अपवादित्वा पाकी कातः
परमसाधितः । तथापि शिष्टैः साधय्यैव पातित्यनुतः ॥ तथा सा-
धारिते चार्चनं लोकोत्थितं पंडिताः ॥ तेषामर्थज्ञानमर्थं परतत्त्वं प्रका-
शते ॥ २० । २१ ॥ यत्र ब्रह्मरसाभासः स्वयमेवानुभूयते । वागुक्तं तादृशं
तु स्वात् साधूनां प्रीतिरुत्तमा ॥ २२ ॥ अतो वितन्वते सर्वो विवेकाद्यत-
संग्रहः । शुद्धभावना सतिः श्रीतत्त्वो सविवेचकैः ॥ शुद्धा मितसंवादि-
नीत्यने सविनीदतः । महाबुधैः श्रीतत्त्वभाषंदनं स्वधीयता ॥ २३ ॥

End. (नास्ति)

Colophon. (नास्ति)

विवरणम्—विवेकाद्यतनामकं ब्रह्मतत्त्वविवेकपरीक्ष्यं निबन्धः ॥

No. 114. विवरणप्रमेयसंग्रहः । Vivarana-prameya Saṅgrahah.
Substance, country made yellow paper, 10 x 5 inches. Folia, 398. Lines,
7 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1904; Bengali Era 1254.
Appearance, not old. Prose. Not correct. Complete.

A work on the Vedānta Philosophy, entitled Vivarana-prameya
Saṅgraha, by Vidyāraṇya Muni.

Beginning. श्रीमच्छास्त्रं नाम ॥ समाप्तमर्थद्वयं तत्तु सर्वज्ञभावेन तथा परम् ।
व्यक्तकरणद्वयं ब्रह्म विभाजते तद्व्यवहारीकमिति ॥ १ ॥ भाष्यटीकावि-
रचय तन्निबन्धनसमयः व्याख्यानव्याख्येयभावज्ञानमहाय रच्यते ॥ २ ॥ नित्य-
साध्यावविधितोषीत्यं वेदात्मनस्य ये । संश्लेषेण तं सूत्रभाष्यादित्यधिक-
रिच ॥ ३ ॥ नित्यादि साध्याधीत्येतत्त्वः स्वध्वनविधिः साधयेन निष्कारणी
भवः वक्ष्यते वेदीध्येया प्रवर्तते न चनात् ।

End. तज्ज्ञानं भेदाभेदादित्येवैतदर्थनिगदितं तदर्थमस्य वाच्यं चिह्नं ततश्च ब्रह्मसाध्यात्-
कारि मांश्च (साध्यात्कारमात्रेण ?) कथञ्चित् न वेदी तनु (वेदात्तु ?)
विधितोषीति शकनीयः (शकनीय ?) यदि स्यात् ततोऽर्थेन दोषमलङ्घनी (?)
धर्ममीमासां प्रसज्येत तथा आचार्या ब्रह्मज्ञानार्थं इत्यवधारो मोपपद्येत ।
प्रतारोद्विष्टायाविधिभेदाः पूर्वमीमासायां निरूपिताः । इदं (ल ?) मुनि-
संज्ञायां विधिर्निरूपित इति प्रवचनं इति चेत् तर्ज्यमाकापातः परिश्र-
मार्ज्यमासेत्यवधारयत न स्वेवमारभ्यते तज्ज्ञानं ब्रह्मभेदादेव तदीर्घोपाधयो-
र्भेदः । तदर्थं विधिमकाया (?) अप्यभावात्तिर्भिन्नो ब्रह्मवि वेदातः समन्त-

अनेकमतिर्गच्छे ॥ अंगदीर्घं विवरणं सहासैर्निर्बन्धमेः । टीकायां विना
भीकाः श्रीकृष्ण यथायुक्तं गमनं (?) मङ्गलं उदयं प्रदी सज्जीयति-
भक्तिः. (?) । अस्माकं च दर्शनं प्रकाशका प्रदीदम् ॥ १० ॥ अविद्या-
तीक्ष्णरश्मिं यन्मूढा न वेत्ते (?) तदस्तेषां भक्तिपुत्रा श्रीविद्यातीक्ष्णपादयोः ॥

Colophon.

इति श्रीविवरणमिदं सर्वं चतुर्दशैरे द्वितीयसंस्कृतं समाप्तमिति शिवमन्त्र
सम्पत् १८०४ भाष्यं ज्ञानाद्वितीयां सन् १८२४ भाष्यं १० दिवसे ईशानो
१८३८ (?) २१ ज्ञानेन लिखितं श्रीगीर्णदाममार्गका

विवरणम्—विवरणमिदं सर्वं सहासैर्निर्बन्धमेः अङ्गदीर्घम्; अविद्या-
सुनिवृत्तिः ।

No. 115. वृत्तिसम्बद्धवार्तिकम् ।

Vṛttisambaddha-vārtikam.

Substance, country-made white paper, 12 x 4 inches. Folia, 316 (of which
foli. 1-5 and foli. 7-29 are wanting). Lines, 7-9 in a page. Extent,
22,300 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old,
and written by different hands. Prose. Not correct. Incomplete.

A commentary on the Vedānta Sūtravṛtti, entitled Vṛtti-
sambaddhavārtika, Anonymous.

Beginning. (भाष्य)

End.

। तथेति स्वाये बोधस्तत्त्वज्ञानादिमेतत्त्वमभिव्यक्तं आत्मात्मेतत्त्वः स्वाये विभुते-
रतन्मायवदवस्थायैपि विद्येतेषु ब्रह्मणोः प्रसारितप्रबोधः प्रकाशत्वात्संगीतो
(प्रत्यगात्मात्मेतत्त्वो ?) आदिभुतेरित्यर्थः सर्वेष्टः पूर्वेण पुण्यानिश्चयेन
पुरार्थितेन ॥ वृत्तिसंकेतं (?) वार्तिकं समाप्तं ॥ ४ ॥ रामगति. वेदान्त-
वार्तिकं संपूर्णं अष्टादश ५ संस्कृतस्था २२१००० पत्र १००० (?) श्रीकृष्णः
सहायः । अष्टकुचितविराट्. (?) प्रायः संप्रबोधवत् ॥ तथा प्रफुल्लितोपाजः
प्राप्तवत् संप्रबोधयोः ॥ १ ॥ भवेदादित्यं यत्नान् परस्परविलक्षणं । आत्मानं
समन्तेष्वान् यः सीधधीमाप्नुयेयतां ॥ १ ॥ आत्मादिष्वं कर्मादिष्वं भीक्षादि-
कृतं च निधी विलक्षणं यत्नान्माप्नुयेयतां सत्त्वत्वादी आत्मादिष्वं च
चित्तकूटस्थः सन् संक्षिप्तत्वात् स कूटस्थो भीषीडनं स्वात्मे द्यापी मत्त
निराकर्तुमशक्यता (?)

Colophon. - (भाष्य)

विवरणम्—इति सत्यं चार्थिकामिषदेदान्पुस्तकं त्रिंशत्पादेषु निम्नोऽसम्पूर्णः ।

No. 116. चतुःसूत्री । Chatuṣsūtrī. Substance, country-made yellow paper, 20 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, nearly fresh Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the four important aphorisms of the Vedānta-sūtra, entitled Chatuṣsūtrī. Anonymous.

Beginning. श्रीं तस्मत् ॥ चिदात्मने नमः ॥ शुद्धदम्भतुल्ययुगीचरयोर्विषयविषयिणीत्मनः-
प्रकाशबहिर्बुद्धभावाद्योरितरेतरभावाद्यनुपपत्तौ सिद्धायां तद्वर्णाशानपि सुतरा-
मितरेतरभावाद्यनुपपत्तिरित्यतीऽत्यन्तप्रत्ययुगीचरे विषयिणि चिदात्मके शुभ्र-
प्रत्ययुगीचरस्य विषयस्य तद्वर्णाशानाद्यासत्तद्विषय्येषु विषयिणस्तद्वर्णाशाना-
द्यविषयेऽध्यासी निव्येति भवितुं युतं ॥

End. अपि बाह्यः । गीष्मनिष्यात्मीऽमस्ये पुनर्देहादिशायमान् । समस्मान्माह-
मित्येवविधिं कार्यं कथं भवेत् । अन्वेष्टव्यात्मविज्ञानान् प्राक् प्रमादल्लेना-
त्मनः अन्विष्टः स्यात् प्रमातेन पयि दीपादिदृश्यितः । देहात्मप्रत्ययो यद्व्य-
प्रमाचलेन कल्पितः । श्रीकृष्णं तद्वदेदं प्रमाणं ज्ञाननिधयादिनि ॥ • ॥

Colophon. चतु सूत्री समाप्ता ॥ • ॥

विवरणम्—पुस्तकं त्रिंशत् सत्याख्यानप्रसिद्धसूत्रचतुष्टयं वर्णितं ।

No. 117. वेदान्तशिखामणिः । Vedāntaśikhāmaṇiḥ. Substance, country-made colourless paper, 16 × 5 inches. Folia, 92. Lines, 6-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1856. Appearance, old, and slightly worm-eaten throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the well known work Vedānta Paribhāṣā, entitled Vedānta Śikhāmaṇi*, by Rāmakṛishṇa Adhvāri, son of Dharmarāja Adhvāri, the author of the text, which consists of eight chapters or parichhedas. The first chapter treats of Perception (प्रत्यक्ष), the second, of Induction (अनुमान), the third, of Comparison (उपमान), the fourth, of Revealed words (आश्रय), the fifth,

* It is otherwise entitled Vedānta Chūdāmaṇi in another codex.

of Deduction (वर्णावति), the sixth, of Ignorance (अनुपलब्धि), the seventh, of worldly things (विषय), and the eighth of the Supremo Being (परब्रह्म).

Beginning. श्रीमद्योगेश्वरः श्रीरामाय नमः । नैदाधभातुकिरक्षेणिव शारिपूरः सख्यौ
विभाति वदधीधवभातः प्रपञ्चः सात्वा कथोच न निभीषति यत्प्रपञ्चोभात् तत्
नम्र नौमि सुखमव्ययमासह्यै १ आ सेतीरा सुमीरीरपि भुवि विदितान् धर्म-
राजाभरीरान् वदेहं तर्कचूडामधिमधिनननचोरपीछातपादान् धत्काह-
व्यानयामुदधिततमधिकां दुयुक्तं मृगधौकैरव्याप्तं (?) शास्त्रज्ञातं जगति सुख-
कृता रामकृष्णपञ्चयेन २ वेदांतपरिभाषायां खीर्षं सातविनिर्निर्ता व्याकरीमि
कृतिं सर्वमुत्तर्य (?) प्रकाशिकां १ ।

End. यथा यत्तितायात्कारान् कथितैकादशप्रवृत्तिविनाशः यथा सर्वज्ञानप्रागभा-
वप्रतिपक्षोपयोगेन ज्ञानेन कथयिष्ये प्रागभाषस्य निवृत्तिरेवमन्यत् प्रपञ्चीय-
लभातुरोधेन यस्य ब्रह्मज्ञानं तदीयानर्थहेत्वावरणप्रतीरेव नाशः नान्यदीय-
संसारहेत्वावरणप्रतीनामिति ध्येयसीयवद्यत इत्याह तत्कादिति परिच्छेद-
प्रतिपादनार्थं निगमयति तदेवमिति प्रमादलिखितं व्यक्तं प्रमादात् स्वस्य
दीयतः । सत् धर्मस्यं गुणैः सन्निः चमो हि विदुषां धनम् सुवर्णं चित्ता-
कारा कृतिरेषा मया हता विदुषामस्तु वेदांतशिक्षामधिरत्तं क्रिया ज्ञानेन
संप्रवर्त्तेन वेदानार्थावकृतिना गुदकाहव्याप्यमेव तारकं ब्रह्म गुह्यतु वन्देऽहं
वन्दनीयानां वन्द्या वाचामधोवरीम् कामिताशेषकल्याणकलनाकल्पवल्लीम् ।

Colophon. इति श्रीमद्वर्मराजाभरीन्द्राकाशरामकृष्णपरिविरचिते वेदान्तशिक्षामध्या-
यष्टमः परिच्छेदः सम्बन्ध १८५६ एभमस्तु श्रीरामाय नमः ॥ श्रीरामाय नमः ॥
श्रीरामाय नमः ॥ क ॥

विवरणम्—श्रीमद्वर्मराजाभरीन्द्रपुर्यौरामकृष्णपरिविरचितो वेदान्तशिक्षामध्यायनामको वेदान्त-
परिभाषाटीकाद्वितीयं निबन्धः ।

No. 118. वेदान्तशिक्षामणिः । Vedāntaśikṣāmaṇiḥ Substance,
country-made white paper, 13×3½ inches. Folia, 95. Lines, 7-9 in a
page. Character, Nāgari. Date, Samvat 1924. Appearance, fresh.
Prose Generally correct. Incomplete.

Another copy of the same work but without the first chapter.

विवरणम्—पूर्वम् ।

No. 119. वेदान्तपरिभाषा । Vedānta Paribhāṣā. Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7-12 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Generally correct. Incomplete.

A well-known work on the Vedānta Philosophy, entitled Vedānta-Paribhāṣā, complete in eight chapters, by Dharmarājādhvani, as noticed in No. 117.

Beginning. श्रीं नमः परमात्मने ॥ यद्विद्याविलासेन भूतभीतिकष्टयः । तं नीमि परमात्मानं सविदानन्दविग्रहं ॥ यदन्तेवासिपञ्चास्यैर्निरस्ता भेदभारणाः । तं नीमि नरसिंहाख्यं यतीन्द्रं परमं गुरुं ॥ ब्रह्मशीघ्रं सदानां वेदानाद्याव-
लम्बिनो धर्मराजाध्वरीन्द्रोऽयं परिभाषा वितन्वते ॥ इह खलु धर्मार्थकाम-
मोक्षेषु अतुर्विधपुरुषार्थेषु मोक्ष एव परमपुरुषार्थः । न स पुनरावर्तत इति
श्रुत्या तथैव नित्यत्वावगमनात् । इतरेषां तदासां मन्दोक्तम् । तद्वदेषु
कर्त्तव्यजितो लोकाः चीयन्ते एवममुष्य पुण्यजितो लोकाः चीयन्ते इति श्रुत्या च
नित्यत्वावगमनात् ॥ स च ब्रह्मज्ञानादिति ब्रह्मतत्त्वज्ञानं तद्वत्परमार्थं च समपद्यं
निदध्यामि ॥

End. (नास्ति)

Colophon. (नास्ति)

विरचयन्—श्रीधर्मराजाध्वरीन्द्रविरचितवेदान्तपरिभाषाभिधीयते मन्त्रः सुमहिम् एव ।

No. 120. वेदान्तपरिभाषा । Vedānta Paribhāṣā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 32. Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Generally correct. Complete

Another copy of the same work.

End. तथा च यस्य ब्रह्मज्ञानं तस्य ब्रह्मसंस्पृष्टपावराश्रयशक्तिविशिष्टाविद्याविनाशः
न तस्य प्रतिब्रह्मसंस्पृष्टपावराश्रयशक्तिविशिष्टनाश इत्यभ्युपगमनात् नैकमुक्तो
सर्वमुक्तिः । अतएव यावदधिकारमवस्थितिवाचिकारिकाध्यामिन्प्रवि-
हरथे आधिकारिकपुरुषाध्यामिन्प्रवृत्तत्वज्ञानानामिन्द्रादीनां देहधारणानुप-
पत्तिमाशङ्क्याधिकारापादकप्राक्त्वकर्त्तव्यमज्ञानमवस्थिति-
विश्रान्तिः । तदुक्तमाचार्यवाचस्पतिमिश्रैः । अथासनादिसंविद्धिर्नोचिते-